UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

17
ЧЕРВНЯ 1971
Число № 24
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLIII VOL. XLIII
JUNE 17, 1971

ПЕРЕСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ТУРИСТАМИ

Советські українські газети „Радянська Україна", „Літературна Україна", „Перець" та інші перестерігають населення УРСР перед туристами, що відвідують Україну. Деякі газети пишуть про випадки економічної та ідеологічної диверсії, які мали місце на прикордонній станції Чоп в Україні. Під „економічною диверсією" треба розуміти чужу валюту або вартісні металі, а під „ідеологічною" — літературу з країн вільного світу.

„Перед тим, хто іде до нашої країни, тримаючи гадюку за пазухою, двері кордону зачинені" — пише „Літературна Україна". Газета подає, що на кордонній станції Чоп, через яку переїздить щороку майже мільйон туристів із Заходу, прикордонники затримують постійно „порушників міжнародної торгівлі, контрабандистів". М.ін. задержано одного туриста, який віз ковдру й закутався в неї. У ковдрі знайдено „цінні нитки, пряжу, речі, яких не було у декларації пасажира".

В іншого подорожного, що їхав автомобілем, знайдено „релігійну літературу, хрестики". Деякі прикордонники твердить, що між туристами вони зустрічали навіть шпигунів.

ПОСИЛЮЮТЬ ТИСК В УКРАЇНІ

При кінці минулого місяця відбулася в Києві нарада співробітників міністерства внутрішніх справ, на якій обговорювано справу „зміцнення соціялістичної законности в Україні". На нараді міністер внутрішніх справ УРСР І. Головченко читав доповідь про „завдання органів внутрішніх справ республіки". Крім нього, був там теж „прокурор УРСР Ф. Глух, міністер справедливости УССР В. Зайчук, керівні працівники міністерства внутрішніх справ, обкомів партії, управлінь і транспортних органів внутрішніх справ та співробітники МВД ЦРСР".

Певно, що нарада міністерства внутрішніх справ разом із міністром справедливости та прокурором УРСР не означає нічого іншого, як посилення тиску над населенням.

ШАНУЮТЬ МОГИЛИ

За вістками з України, населення України й досі шанує могили Українських Січових Стрільців на Янівському цвинтарі у Львові. Щороку на 1 листопада на могилах кладуть квіти та вінки з патріотичними написами. Люди, які приходять на цвинтар, співають релігійних та націанальних пісень. Приходять туди теж і поліційні агенти. Вони не розганяють людей, а стараються їх фотографувати та запам'ятувати їхні імена, щоб потім переслідувати їх.

І в ЧССР „чистять" комуністів

У Празі відбувся 14-ий з'їзд чехо-словацької комуністичної партії. Участь у конгресі, крім 1,200 делегатів, узяли: Л. Брежнєв, мадярський секретар комуністичної партії Я. Кадар та секретар польської партії Е. Герек.

Конгрес відбувся за типовим комуністичним зразком, тобто похвалою й подякою СССР за те, що допомогли „зберегти комунізм в ЧССР". Секретар чехо-словацької комуністичної партії Г. Гусак назвав 80,000 советських вояків, що від трьох років окупують ЧССР, „приязними", а не „чужими", і сказав що ця приязнь буде вічна, незалежно від того, чи советські війська будуть у ЧССР 10 чи 20 років.

Найважливішою справою був вибір нового центрального комітету, з якого 74 члени „перейшли на пенсію". З давніх членів комітету з часів Дубчека, залишилося всього 60. До них дійшло 56 нових членів. Гусакові ухвалено титул „генерального секретаря партії", як колись у СССР мав Сталін, а тепер має Брежнєв.

Гусак повідомив, що, після переведення чистки в комуністичній партії ЧССР, залишилося 1,200,000 членів. Понад півмільйона членів „вичищено". Усунення з партії означає теж втрату професійного зайняття. Викинені з партії люди мусіли шукати іншого зайняття. Вчителі стали водіями таксівок, дипломати працівниками готелів, а багато інших інтелектуалістів — працівниками бензинових станцій.

Гусак заявив, що ЧССР не пускається на ніякі господарські експерименти, але буде твердо держатися центрального плянування, як це є і в СССР. Він признав, м. ін., що в ЧССР є недостача деяких товарів, але вона буде поправлена.

„Тепер сказав Гусак, треба мати або дуже велику ногу, або дуже малу, щоб могти купити черевики". Не сказав, що дві третини чеського взуття висилається до СССР, як частинну за плату за советську окупацію ЧССР.

Гусак перестеріг передше на конгресі словацької комуністичної партії всіх ліберально настроєних мешканців ЧССР, щоб не робили собі ніяких надій на реформи, що мали би пособляти „буржоазним тенденціям та класти основи під новий заколот". Він осудив тих членів комуністичної партії, що зовні є червоні, тобто вдають комуністів, а всередині „білі", тобто зовсім незацікавлені комунізмом. Він назвав їх „комуністичними редьками".

ЗДА ТОРГУЮТЬ З КИТАЄМ

Американський президент Р. Ніксон дозволив, після 21-річної заборони, знову торгувати з комуністичним Китаєм. Американські купці можуть продавати Китаєві автомобілі, технічні вироби для домашнього вжитку, деякі хемічні вироби та харчові продукти. Одночасно Ніксон дозволив спроваджувати всі китайські вироби, за митною оплатою, яку стосується до комуністичних країн.

ГОЛОВАЧ МАЄ НОМІНАЦІЮ

У вівторок,15 червня відбулася намінаційна конвенція албертського міністра українського роду А. Головача. Приявних понад 200 членів партії суспільного кредиту, одноголосно обрали А. Головага своїм кандидатом у недалеких провінційних виборах з виборчої округи Едмонтон-Гайлендс.

ГАЗЕТА ДРУКУЄ ДОВІРОЧНИЙ ЗВІТ

Велика нюйоркська щоденна газета „Ню Йорк Таймс" якимось чином дістала довірочний звіт американського міністерства війни Пентагону про плян війни у В'єтнамі й почала друкувати його частинами у своїх щоденних виданнях. Звіт наробив багато шуму в ЗДА, й Пентагон зажадав, щоб газета перестала друкувати звіт. Редакція газети відмовилася. Тепер Пентагон через суд примусив редакцію здержати друк звіту на кілька днів.

НІМЦІ В СССР ДАЛІ ПІДОЗРІЛІ

Над Волгою в районі Саратова були великі й численні німецькі колонії. В час другої світової війни, як Гітлер напав на СССР, приволжанських німців виселено в глиб СССР та розкинено по різних місцевостях, бо їх підозрівали в співпраці з Гітлером. Сім років тому всіх советських німців реабілітовано, одначе й досі їм не вільно повернутися до їхніх давніх осель.

У СССР живе тепер понад мільйон німців. Вони розкинуні по цілому СССР. Дві третини підсоветських німців й далі вважають німецьку мову своєю матірньою мовою.

ПРЕМ'ЄР ТРЮДО ПРОСИТЬ ВИБАЧЕННЯ В УКРАЇНЦІВ

Делеґація КУК у прем'єра

У понеділок, 14 червня канадського прем'єра П. Трюдо відвідала делеґація Комітету українців Канади, що репрезентує 28 українських організацій у Канаді. В склад делеґації входили президент КУК о. митрат В. Кушнір, член президії КУК А. Яримович, екзекутивний директор КУК д-р Я. Кальба, проф. д-р М. Лупул з Едмонтону, голова торонтського відділу КУК інж. Б. Максимець, проф. д-р Ю. Даревич з Торонта та голова Союзу українських студентів Канади Марійка Кухаришин. Делеґація вручила прем'єрові меморіял, в якому рішуче протестувала проти порівняння системи правління (федералізму) в СССР та в Канаді, проти порівняння арештованих українських інтелектуалістів з терористами квебекської організації ФЛК, проти того, що прем'єр відмовився інтервеніювати перед советським урядом у справі арештованих українських інтелектуалістів та просила, щоб прем'єр домагався встановлення канадської амбасади в Києві.

У понад одногодинній дискусії прем'єр перепросив канадських українців за його помилкове порівняння національних змагань українців до злочинних дій квебекської організації ФЛК та обіцяв порушити справу переслідуваних українців у майбутніх розмовах з советським урядом виключно на гуманітарній базі. Вину за порівняння українських націоналістів прем'єр звалив на пресу: „Я переконаний, що це непорозуміння спричинили ті особи, які не передали точно, що я фактично сказав-отже, на цій підставі, ясно, я не люблю боляче зачіпати людей, — алеж мене не можна обвинувачувати за вчинки тих, які перекручують мої слова".

Трюдо признався, що українська справа складна і що він не визнається в ній добре. Прем'єр вкінці теж признався, що справа арештованого Валентина Мороза, якого арештувала советська поліція й за яким він мав вставлятися, зовсім невідома для нього.

Відповідь прем'єра делеґації КУК була подібна до тої, що прем'єр дав у парляменті на запити кількох федеральних послів.

Новим було лише перепрошення канадських українців.

Холера в Індії поширюється

Епідемія холери, яка зачалася між втікачами зі східного Пакістану, поширюється не лише між втікачами в таборах, але теж перекидається на індійців. До того, в Індії тепер прийшла зливна погода — монсум — який спричає поширенню холери, а, окрім того, наслідком простуди, багато східних пакістанців хворіє запаленням легенів.

Щоб відтяжити прикордоні околиці, індійський уряд дав доручення перевезти втікачів у глибину Індії в лісисті околиці. ЗДА вислали чотири великі транспортові літаки С-130, а СССР — два транспортові літаки Анатов-12, які мають допомогти перевозити втікачів. Для тієї цілі індійський уряд призначив теж 18 поїздів.

Одначе втікачі відмовляються переїздити в лісисті околиці, далеко від індійсько-пакістанського кордону, й індійська поліція має чимало клопоту, щоб їх до того примусити. Для вдержання масового напливу втікачів уряд Індії вислав на кордон своїх вояків. За вістками з Пакістану, епідемія холери шириться теж і в самому Пакістані. Докладного числа померлих годі довідатися, але їх число йде в тисячі. ОН вислав до Індії допомогу в формі ліків та харчів вартости 2 мільйони долярів.

Манітобські клопоти

Наслідком заборони ввозу яєць та свійської птиці до Квебеку манітобські годівельники свійської птиці стоять перед банкрутством. На 27,000 скриньок яєць (одна скринька має 15 тузинів яєць) 15,000-17,000 зуживають манітобці. Решту продавано перед тим до Квебеку. Через надвишку яєць ціна на яйця в Манітобі впала майже на половину, й годівельники свійської птиці заповідають, що вони виріжуть курей, бо їм не виплачується їхня годівля. Тоді Манітоба буде мусіти купувати яйця в інших провінціях.

Манітобські годівельники ждуть на рішення найвищого суду Канади, який мав вирішити справу провінційної заборони ввозити товарі з інших провінцій. Рішення повино бути проголошене при кінці цього місяця.

В ІТАЛІЇ ПЕРЕМАГАЮТЬ НЕОФАШИСТИ

В Італії відбулися вибори до міських та сільських урядів. Найзавзятішу передвиборчу кампанію вели дві крайні партії: комуністи та неофашисти. Обидві партії обіцяли шукати способів, щоб припинити робітничі страйки, господарський застій, політичні заворуження та зростаючу злочинність. На Сицилії, в Римі та інших містах перемогли неофашисти. Тепер члени лівих партій та католицького центру кричать проти загрози з боку неофашистів.

Не було місця . . .

Канадські репортери, що їздили з прем'єром П. Трюдом по СССР, побували теж в сибірському місті Норильську. Вони пишуть, що, на приїзд Трюда, всі промислові заводи, що їх відвідав Трюдо, були свіжо помальовані. „Навіть колеса машин були свіжо мальовані" — пише один репортер.

Але не всі репортери могли оглядати свіжо мальовані заводи в Норильську. Советський уряд лише 8-ом із 40 репортерів дозволив поїхати до Норильська, бо, як їм пояснили советські провідники, „не буде місця в літаку й нема місця в готелях". Тим часом літак, яким їхав Трюдо зі своєю делеґацією та 8 репортерів, був майже порожній, а в готелі було досить вільних кімнат . . .

Коротні вістки

• **Місто Едмонтон має найвижче число злочинів з усіх канадських міст. В 1969 р. в Едмонтоні було 8,500 різних злочинів на 100,000 мешканців. Другим з черги був Монреаль, де було 5,289 злочинів на 100,000 населення.**

• **Едмонтонська поліція перестерегла відвідувачів едмонтонських парків, що в парках не вільно пити ніяких алькогольних напитків, із пивом включно.**

• **Албертський провінційний уряд ухвалив виплатити додаткових 200,000 дол. на правну допомогу тим албертцям, що не мають чим заплатити адвокатів. Перед тим уряд на ту ціль виплатив 700,000 дол.**

• **Канадська залізнича** лінія Сі-Пі-Ар повідомила, що вона й дальше даватиме знижкові та дарові квитки на переїзд залізницею для своїх кол. працівників та вдів по них. Недавно Сі-Пі-Ар проголосила, що квитків не буде видавати. Тепер змінила своє рішення.

• **Понад пів мільйона канадців, що платять податок, заробляють річно менше як 5,000 дол. За новим податковим законом вони матимуть знижений податок.**

• **5,399 канадців було засуджених за куреня наркотики маріхуани. В 1960 р. за цю провину було засуджено лише 15 осіб. Маріхуана найменше шкідлива з усіх наркотик.**

• **На 1 березня ц.р. було в Канаді 7,356,000 свиней, на 15% більше, як у минулому році. На заході Канади число свиней зросло протягом року на 25%.**

• **У Канаді є бл. 2,500 єгипетських громадян, що прибули сюди як імігранти. Між ними є єгипетські жиди та вірмени. Є теж єгипетські професіоналісти, для яких нема праці в Єгипті. Всі вони прибули протягом двох минулих років і живуть переважно в Монреалі.**

• **Канадська летунська** лінія Сі-Пі-Ер пропонує знижити уплати за переліт до Европи для старших людей та молоді. Якщо дістане на це дозвіл між міжнародньої летунської агенції (IATA), то для тих осіб переліт до Амстердаму коштуватиме 272.00 дол.

• **У шпиталі в Саскатуні помер брат кол. канадського прем'єра Дж. Діфенбейкера Елмер. Він мав 73 роки і був неодружений.**

• **19-річний американський військовий дезертир, що примусив американський пасажирський літак приземлитися в Ванкувері, замість у Сістлі, дістав 10 років виправного дому для молодих.**

• **В минулому році** в цілому світі вирощено понад 10 мільярдів бушлів збіжжя, на 100 мільйонів бушлів менше, як в 1969 р.

• **Еспанська поліція при співпраці з американською поліцією арештувала в Еспанії двох французів, які везли в автомобілі наркотику героїну вартости 40 мільйонів дол.**

• **Ізраїльські фабрики зброї та військових матеріялів збільшили своє виробництво вчетверо, щоб Ізраїль озброєнням міг дорівнати Єгиптові, якому СССР посилає зброю.**

• **Єгипетський уряд призначив цього року на військову оборону 650 мільйонів дол., 11% більше, як минулого року.**

• **В ЗДА розбилися два пасажирські літаки. В обох катастрофах згинуло 78 подорожніх.**

• **Західнонімецький канцлер В. Брандт прибув до Вашінгтону на розмови з президентом Р. Ніксоном. Припускають, що головною розмовою буде справа Берліну.**

• **Пакістанський водій вантажного автомобіля 33-річний Ф. Абдулля, який вбив на летовищі Карачі, Пакістан, заступника польського міністра закордонних справ З. Вольняка, засуджений на кару смерти. Його повісили.**

• **Міжнародна асоціяція** для летунських транспортів піднесла оплати за перевіз на вантажів вантажними літаками на 5%.

• **На інтервенцію китайської амбасади в Оттаві, канадське міністерство закордонних справ наказало усунути з виставкової площі у Ванкувері прапор націоналістичних китайців Тайвані (Формоза).**

• **Данія погодилися зменшити улов риби лосося біля канадського узбережжя коло Гренляндії. Замість 15 рибальських суден, як було досі, цього року Данія вишле лише 10 суден ловити лосося.**

• **Понад 100 східних пакістанців згинуло з рук східнопакістанського підпілля за те, що співпрацювали з вояками західного Пакістану, що зайняли тепер східний Пакістан.**

• **В університеті в Конго студенти звели бійку з поліцистами, які хотіли завести лад на терені університету. Президент Й. Мобуту розв'язав університет, а всіх 3,000 студентів післав на 2 роки служити в війську.**

• **Як порівняти прибутки Канади з Америкою, то Канада була б на 47-ому місці, після всіх американських стейтів, що їх мешканці мають значно вищі прибутки. Якщо порівнювати Канаду з іншими світовими державами, то Канада тепер на четвертому місці, після ЗДА, Швеції та Швайцарії.**

• **У ділянці нових винаходів перше місце в світі займає Західна Німеччина, далі йде Швеція та Голляндія, а аж на четвертому місці ЗДА.**

НОВІ ОДНОСТРОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ВОЄННОЇ МАРИНАРКИ: всі вояки та старшини американської маринарки, від звичайного моряка до адмірала будуть носити однакові одностро!.

ПІВДЕННОВ'ЄТНАМСЬКИЙ ҐЕНЕРАЛ Джяй оглядає одну з 98 ракетних бомб комуністичного виробництва. Бомби знайдено поблизу т.зв. невтральної зони, що відмежовує становища північних та південних в'єтнамських фронтів.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В години смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної ґазоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Маріян Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP

10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

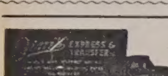

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

Найбільший склад матеріялів для будови та направи ВОДОТЯГІВ та ОГРІВАННЯ в місті

PLUMBING VILLAGE

DO IT YOURSELF PLUMBING & HEATING CENTRE
8025 - 104 St., EDMONTON, Alta. For Service Ph.: 433-3124

One HOUR "MARTINIZING."
THE MOST IN DRY CLEANING

НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ ОДЯГУ

7931 - 104 Street
Edmonton Tel. 433-5577

SAVE $$$$
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guaranteet Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

Більше праці – менше революції

-Советський уряд перекав кубинському президенові Ф. Кастрові, щоб він відклав на бік романтичні ідеї про революцію", а тарався довести до ладу осподарство Куби. М. ін. овети сказали, щоб Касро укладав більше реальну програму вирощування цукрової тростини, щоб її можна було виконати. Тепер, кожного року, збір цукрової тростини, що є одним із головних багатств країни, є далеко поза наміченим Кастро пляном.

SAFEWAY
CANADA SAFEWAY LIMITED

THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
AUDIOTONE
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

Дрібні оголошення

● **PARIS FUR CO., 10343 - 80 Ave., EDMONTON, Alberta** Подрібна та гуртова продаж. Нові футра і вживані. Направляємо, перерабляємо, переховуємо на зиму.

● До винайму хата з 11 кімнат, умебльована. 4 спальні на першій підлозі, два мешкання (світи) в підвалі. Близько автобуса й церкви. Добрий прибуток. За ближчими інформаціями прошу звертатися до Г. Панасюка, 12020 - 122 стр. тел.: 4542308.

● Старокрайові ковдри з нашої або доставленої вовни чи пуху робимо на замовлення. Ціни приступні. Говоримо по українськи.
WOOL CARDING
9618 - 111 Ave., Edmonton
Tel.: 479-2289

● **ХАТА НА ПРОДАЖ,** 400 стіп від озера Гейнфорт. 4 кімнати, дві спальні. Керниця, електрика, газ.
Ціна: 6,000.00 дол. Тел. 797-3040.

● **ХАТА НА ПРОДАЖ** не далеко озера Гейнфорт, 2 спальні, ґередж. За ближчими інформаціями телефонуйте: 797-3040.

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certitied Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Dr. J. D. Tchir
ОКУЛІСТ
401 Теглер Блдґ.
101 Стріт і 102 Авеню
Едмонтон
Тел.: 422-2856
В Форт Саскачеван кожної середи.
Тел.: 543-3464

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі — — Припасовує окуляри

Dr. M. F. Stadnyk
Dr. Irwin Stadnyk
Окулісти-Оптометристи
512 Canada Bldg. Saskatoon
Phone 342-8656

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(закінчення з 7 стор.)

кана, кол. соцял-радикала, який був колись зв'язаний з комуністичним робітничим рухом, але відтак від нього відійшов.

Васкан мав навіть суд із робітничою організацією, якій він закинув, що вона його очорнила. Він виграв суд й організація мусіла йому заплатити 4,000.00 дол. Та він тими грішми довго не натішився. Один спекулянт із збіжжевої біржі („грейн екщендж"), якого кликали „Андрушко", а який мабуть належав до робітничої організації, намовив Васкана, щоб той спекулював на збіжжевій біржі. „Андрушко" був так довго приятелем Васкана, доки той мав гроші. Як Васкан стратив усі гроші на спекуляції, „Андрушко" від нього відскочив, щей посміхувався відтак з Васкана, що Васкан взяв гроші з організації, а він „Андрушко" від нього ті гроші відібрав.

Васкан тоді пішов працювати до готелю, де розносив пиво в пиварні. Він там навіть незле заробляв. Але Васканові захотілося написати книжку про готелі. Й написав під заголовком „Анна із двома бочками" („Ту кеґ Анні"). Анні то була одна наша жінка, яка радо пила пиво, ходила до готелю й пила багато пива. Може бути, що в деякі дні миналося й дві малі бочки, але вона сама того пива не пила. Вона мала передусім приятельок, які за те пиво платили, а відтак й помагали їй пити. Очевидно, що обурені жінки пішли до керівника готелю, який Васкана викинув з праці. Відтак ніякий готель не хотів уже його прийняти на працю. Він крутився через якийсь час у Едмонтоні, а відтак виїхав до Судбур, де й помер. Перед смертю просив, щоб його поховали в Едмонтоні. Його тіло відтак, по смерти, привезли до Едмонтону й тут поховали.

Д-р Меґас якраз рішився кандидувати тоді, як Васкана викинули з праці й він бездільно крутився по Едмонтоні. Тому д-р Меґас узяв собі його до помочі. Васкан був досить розумний чоловік, троха начитаний і був навіть у дирекції „Нового Шляху", який тоді виходив у Едмонтоні. Він помагав д-рові Меґасові видавати виборчу газету, про яку я вже згадував, а з якій було представлено всі заслуги д-ра Меґаса та пропоновано його як доброго кандидата на посла до домініяльного парляменту.

В виборчу кампанію замішано теж і мене. Я був у канцелярії д-ра Меґаса й він сказав мені, що хотів би в найблищу неділю поїхати по Мондеру, щоб побачитися з М. Новаковс який мав там ґередж та з учителем В. Тересьом. Вони оба були троха радикальних поглядів, але д-р Меґас, видно, хотів їх з'єднати для себе, щоб вони попирали його в виборчій кампанії.

Ми виїхали в неділю вранці автомобілем д-ра Меґаса. Окрім мене та д-ра Меґаса, була в автомобілі ще приятелька д-ра Меґаса. Ми були в Новаковського в Мондері до полудня, а відтак поїхали на Мирнам до Тереся. Я не чув, про що вони там говорили, бо стояв з боку. Як надійшов вечір, ми вертались через Мондер назад до Едмонтону. Але по теплому дні, вечором зробилося холодно, а навіть почав брати приморозок. В автомобілі не було огрівача, як то є тепер майже в кожному автомобілі в Алберті, й я змерз й то таки добре. Ми доїхали до Мондеру і я добре зголоднів, бо ми нічого не їли ані передтим у Мондері, ані відтак у Мирнам у Тереся. Видно, що й д-р Меґас був зголоднів, бо він задержав автомобіль і сказав, що треба щось перекусити. Він витягнув житний хліб і ковбасу й дає мені, щоб я їв. Але я був дуже змерз і я сказав йому, що я радше напився би гарячої кави або гарячого чаю, бо я змерз, а до того мій жолудок дуже вразливий на зимну страву, яка мені дуже шкодить. Д-р Меґас порадив мені піти до недалекого ресторану й випити щось гарячого, а він за той час буде ждати на мене в автомобілі. Я так зробив. В ресторані я замовив собі чашок гарячого чаю і теплу страву, випив кілька прийшов до себе. Очевидно я заплатив свої гроші за те й д-р Меґас навіть не пробував мені їх повернути.

Цілу дорогу до Едмонтону я їхав в поганому настрою. Не тому, що заплатив там пару центів за вечеру, але тому, що стратив з д-ром Меґасом у його справі цілу неділю, заплатив свої гроші за вечерю, а він навіть не запитався мене, чи мені тих грошей не повернути. Мій настрій в хаті ще погіршав, бо моя дружина висварила мене таки добре в хаті, що я в неділю, замість відпочити, їжджу із старим доктором по фармах, ще й свої гроші доплачую. Після того я вже з д-ром Меґусом більше не їхав нікуди й, практично, на тому моє знайомство покінчилося.

Д-р Меґус їздив відтак на Віллінґтон на номінаційну конвенцію й старався дістати номінацію, але дістав луже мало голосів, бо на нього майже ніхто не голосував.

Після того д-р Меґус уже не пробував більше кандидувати на посла. Він вів дальше свою лікарську практику й помер в 1955 році. В Едмонтоні він не брав ніякої більшої участи в суспільно-громадському житті, держався осторонь від загалу людей, які поволі його й забували. З давнього Меґуса, який вчителював у Саскачевані, боровся за права української мови та за покращання долі фармерів, а відтак був одним із двох делеґатів на мирову конференцію в Парижі, не залишилося майже нічого.

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Аве.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ЗМІНА АДРЕСИ!

Подаємо до відома нашим Клієнтам та Приятелям, що ми перенесли наше бюро до нового приміщення, яке міститься недалеко від дотеперішнього (лише за рогом вулиці).

Приймаємо й дальше асекурацію від: **вогню ● автомобілів і троків ● бонди для контракторів ● від крадіжі ● особисту відповідальність ітд.**

Наше завдання — не лише мати багато клієнтів, але теж дати найкращу обслугу.

ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ ПРО ТЕ САМІ!

І. ГУЛАЄЦЬ
керівник і власник

АСЕКУРАЦІЯ — ТО НЕ ВТРАТА, А ЗИСК.

STAR AGENCIES
(Insurance) Ltd.
НАША НОВА АДРЕСА:
10166 - 100 вулиця, кімната число 201
(друга підлога) ЕДМОНТОН
Нове число тел.: 424-6181

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-5318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціаліст нирковиx недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціаліст внутрішньої медицини і кормової системи.
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

NOTICE for Change in Name

CANADA
PROVINCE OF ALBERTA

Notice is hereby given that I, Dimitry Buchkovsky otherwise known as Dmitri Buchkowski of Edmonton, Alberta in the Province of Alberta, warehouseman intend to make application to the Provincial Secretary, under the provisions of The Change of Name Act, 1961, for changes of names as follows:

1. For a change of my name to Dmitri Buchkowski.

2. For a change of my wife's name from Mary Buchkovsky to Mary Buchkowski.

Signature of applicant — legal name in full.

Dimitry Buchkovsky.

If known by a name other than legal name please sign also in that name.

Dmitri Buchkowski.

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

ОГОЛОШЕННЯ НОВОЇ РЕЧОВИНИ, ЩО ГОЇТЬ: СТЯГАЄ ГЕМОРОЇДИ

Ексклюзивна лікувальна субстанція, як перевірено, стягає гемороїди й направляє ушкоджені клітини.

Славетний інститут для дослідів винайшов єдину в своєму роді субстанцію, що стягає гемороїди безболісно. Вона усуває сверб і прикрість до мінут і прискішає лікування ушкодженої, запаленої тканини.

В кожному випадку, коли уступав біль, стягалося також ушкоджене місце.

Найважніше з усього те, що наслідки були такі досконалі, що ця поправа тривала багато місяців.

Цього доконано новою лікувальною субстанцією (Біо-Дуне) яка швидко помагає гоїти ушкоджені клітини.

Тепер Біо-Дуне можна мати як масть і в формі під назвою Preparation H. Питайте за ним в дрогсторах. Будете задоволені, або звернуть вам гроші.

Lincoln Hotel
COMFORTABLE ROOMS
Dining Lounge & Restaurant
10266 - 102 St., Ph.: 424-6112
Edmonton, Alberta

Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

BROKEN OAT ROLLER SHAFTS
M-F Front Spindle Threads, Broken spindles, Splines, inc. J-D Crankshaft; Heads, Blocks, Axles, Threads, Housings; Lawn Mower crankshafts straightened, Straighten anything! Our jobs stand up!
You name it, we'll fix it for you, save you big money.
SYMONS METALWORKERS
Rocanville, Saskatchewen
Since 1923

Shirley Potter Costumes
Винаймаємо для молодої цілий весільний стрій.
Весільні сукенки, вельони та прикраси на голову.
Теж сукенки для дружок, дівчат, що несуть квіти та для матері молодої.
10130 - 104 Street
EDMONTON, ALTA
Tel.: 429-1556

Вже Скоро
26 Червня (June)

Лиш за $1.00 можете виграти Один з 5 АВТОМОБІЛІВ

2 Buick Lesabres and 3 Pontiac Parisiennes

в єпархіяльній оселі над озером Вобман.

Чеки чи грошові перекази за квитки треба виставляти на:

UKRAINIAN CATHOLIC DIOCESAN RECREATION BRANCH
P.O. Box 6330 — Postal Station C
Edmonton 20, Alberta

Please send me .... tickets at $1 per ticket on the 1971 Car Raffle.
Enclosed is my remittance (either cheque or money order).
Name ....
Address ....
....
Telephone ....

This sweepstake is conducted by the Ukrainian Catholic Diocesan Recreation Branch under the authority of the Government of the Province of Alberta.

ТРЮДО І УКРАЇНЦІ

ЧИ Є ДОКАЗИ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ?

Пітер ВОРТІНГТОН

Прем'єр заявив, що в час зустрічі з прем'єром Косигіном він не порушував питання про ув'язнення людей у СССР, бо не був переконаний, що справді є там докази здогадного переслідування.

В неділю, виступаючи в С-Бі-Сі, він підкреслив, що особливо у відношенні ув'язнених українців він «пробував дістати якісь докази, які б дозволили мені про них говорити», але переконаний він не був.

Це, разом з іншими переважно неправдоподібними заявами, які він зробив на цю тему, здається знамение визнання.

Є докази: люди і документи

Що ж до «доказів переслідування», то вони, ці докази, вже майже 50 років з'являються у формі людей, що шукають у Канаді притулку після досвіду переживання совєтської дійсности і совєтської справедливости.

Удокументовані докази переслідування рясніють довкола.

Існують фактичні повідомлення молодого українського журналіста Вячеслава Чорновола, що був матеріяльним свідком на боці держави на таємних судах над українськими інтеліґентами. Його так приголомшили порушення справедливости, що він описав свої відкриття в окремій книжці.

Репортаж Чорновола потрапив за кордон, а його самого покарали. Чорноволові документи вперше англійською мовою були опубліковані в „Торонто телеграмі" в січні 1968 р.

Існують доповіді Івана Дзюби, високо шанованого українського інтелектуала, який задокументував московське переслідування меншин, включно з жидами, і за це постраждав.

Існують виступи поета-перекладача Святослава Караванського, засудженого у 1944 р. на 25 років і знову засудженого, після звільнення, за подання прохання, щоб держава шанувала совєтську конституцію і не дискримінувала проти українців, жидів та інших.

Караванського трактували так, що його дружина прохала боса компартії Леоніда Брежнєва розстріляти її чоловіка, щоб припинити його муки, бо він ніколи не піддасться приниженню, якого вимагає карна система.

Недавно на світло денне виринула справа Валентина Мороза, вчителя історії, якого засудили за вимогу дотримуватись статтей совєтської конституції та здійснювання вказівок Леніна.

П. Трюдо теж міг би запитати д-ра Бориса Доценка, совєтського ядерного фізика, якому дали притулок у Канаді чотири роки тому і який тепер дістав дозвіл на постійне перебування.

Д-р Доценко — ще один свідок внутрішньої совєтської репресії проти невинних людей. Він знає про інші подібні випадки.

Або п. Трюдо міг би поговорити з іншим утікачем, колишнім лавреатом сталінської премії, хеміком Михайлом Клочком, який тепер живе біля Оттави. Д-р Клочко теж може розповісти про репресії в СССР.

Здається, не бракує доказів — треба лише хотіти їх бачити. Докази московської репресії можна знайти навіть у публікаціях канадської комуністичної партії.

Журнал центрального комітету канадської компартії «В'юпойнт» детально описує відкриття делеґації, посланої в Україну в 1967 р. Завданням делеґації було дослідити правдивість звинувачення партійного проводу СССР у московщенні українського життя та дискримінації проти українства. (У складі делеґації був Тім Бак — провідник у відставці).

Отже, канадсько-комуністичний «В'юпойнт» ствердив, що не можна пробачити антиукраїнський присмак переважаючої урядової політики. Пізніше той же «В'юпойнт» відмовився від своїх тверджень.

Канадські комуністи знайшли докази гноблення української мови й культури в Україні та пов'язані з ними арешти.

Відомо, що пізніше, коли Москва розгнівалась на висновки делеґації, канадська компартія визнала свою «помилку». Проте її первісні твердження існують і прем'єр може їх будь-коли бачити, як хоче. Неможливо уявити, щоб Ар-Сі-Ем-Пі не мала їх у своїх справах.

Мабуть, ще більш обурливим, ніж нездатність п. Трюдо знайти ймовірні докази переслідування українства, є його очевидне незнання різниці у відносинах України до Москви і канадських провінцій до Оттави.

Він ототожнює їх.

Це помилка. Україну офіційно розглядають як окрему державу. Вона має своє представництво в ОН, чого жодна провінція не має. Україна має свою Церкву — щось, чого жодна провінція не має. Вона має свою окрему історію.

Українські жертви: 10-30 мільйонів

Ніякою мірою не можна порівнювати українських націоналістів з «Фронтом визволення Квебеку». Навіть порівнювати їх з сепаратистами — крихка справа.

Коли б п. Трюдо посадив квебекську партію Р. Левека до в'язниці за політичні переконання, а членів його партії без суду послав копати уран чи золото до Великого рабського озера чи будувати рабською працею міста в Арктиці, тоді навіть ОН справедливо могли б щось сказати.

Але п. Трюдо ретельно уникав навіть згадку про огидні, але незмінно правдиві, факти совєтської дійсности.

Складається враження, що про становище жидів він згадав тільки як жест, що давав би йому дати якусь позитивну відповідь дома.

Москва підкорила Україну ціною життя 10 - 30 мільйонів людей. Певно, що канадський прем'єр повинен би знати про це.

З порівнянь прем'єра обурюються не тільки українці. Естонці, латвійці, литовці, білоруси, чехи, поляки, мадяри — навіть москалі, що живуть тут — поділяють свого роду колективне замішання з приводу прем'єрових зауважень.

«Торонто телеграм»
переклав ТГЛ

ОБСЛУГУ — СТИЛЬ — НИЗЬКУ ЦІНУ
"окуляри які привернуть усміх на ваших очах". Принесіть свою рецепту на окуляри до:
HALE OPTICAL
Тел.: 424-2318
10754 Jasper Ave., Edmonton

BAYDALA Drug Stores
Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)
Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions
"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

ВИНАЙМАЄМО
НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ
на родинні і громадські імпрези
Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.
Парафія св. Володимира в Калдер (Едмонтон)
12726 — 119 стріт. Телефон: 455-4906 або 454-1177

Пачки до Европи й Азії
Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.
Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.
Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.
М. Лаврин
Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

Український вечір в німецькому ресторані!
КОЖНОГО ЧЕТВЕРГА, від 8-ої години вечора в ресторані „Гофбройгаве" будуть подавати українські страви.
Того вечора в ресторані українська оркестра буде пригравати українські мелодії, а ансамбль українського танцю „КОБЗАР" буде танцювати українські танці.
Очевидно, що, на бажання, можна буде дістати і всі німецькі та канадські страви, що їх ресторан подає щодня.
HOFBRÄUHAUS
Tel.: 422-1742
10209 - 97 St., Edmonton

Дві події – які ж висновки?

Антін В. ІВАХНЮК

Останньо збулись дві події, здавалось би, нічим між собою непов'язані.

Перша — це поїздка голови канадського уряду Трюдо та відома його заява про нас, якої нефортунний контекст поставив нарівні українських націоналістів (у Трюдо це поняття, либонь, негативне) з французькими сепаратистами (ФЛКю).

Друга подія — це протизаконне, безприкладне та грубе втручання Східної конґреґації в наші церковно-організаційні справи: признання та висвячення двох єпископів-помічників для філядельфійського митрополита мимо верховного архиєпископа та синоду Української Католицької Церкви, а теж ватиканська застава, що спинила заповіджений приїзд верховного архиєпископа до Канади.

Спробуймо застановитись і знайти для себе потрібні висновки.

1

Заява голови канадського уряду, дуже помилкова, викликала великий відгук. З одного боку, ця заява вчинила нам кривду, але й надала великого, для нас дуже корисного, розголосу. З другого ж боку, ця заява виявила нашу слабість. Адже заява голови канадського уряду, на наш погляд, це тільки відгомін того, що про нас думають у міністерстві закордонних справ. Трудно собі навіть уявити, щоб Трюдо не мав інформацій про Україну, а їдучи до Києва, не звертався по пораду до міністерства закордонних справ.

Якщо собі пригадаємо Діфенбейкерову згадку про Україну в ОН і тодішню критику англомовної преси за цю його заяву, то побачимо, що там, у міністерстві закордонних справ, нічого не змінилось у нашу користь. Іншими словами, ми досі не проробили на цьому відтинку, і то дуже важливому, потрібної роботи. Хоч ми мали й маємо сенаторів, послів та інших урядовців по різних державних установах, ми ще досі не добились у канадського уряду, щоб Україну трактовано у канадській політиці самостійно, а не як складову частину російської імперії — Росії.

Лінію закордонної політики встановляє не сам кожночасний міністер, який міняється відповідно до виборчих вислідів, але його заступник («депюті») зі своїм апаратом, який не залежний від виборів, у суті він незмінний.

Ми бачимо, що з головою канадського уряду поїхав не міністер закордонних справ, а його заступник Рітчі, якого слово у даному випадку чи не найваговитіше, а то й вирішальне. Це вказує, де треба стукати. Самими вічами, резолюціями чи протестами й демонстраціями ми не доб'ємось якихось успіхів. Такі наші заходи матимуть тільки тоді силу, якщо за ними вже стоятиме пророблена тиха праця на відповідних місцях, як це зроблено між англомовною пресою.

З другого боку — заява Трюдо виявила вже добру поінформованість преси, радіо та телевізії. Тут ми мали надсподівано позитивний відгук, неждану перевірку пророблевої праці на цьому полі. У періоді від Діфенбейкерової заяви в ОН до заяви Трюдо зроблена справді велика робота.

Ми звернемо увагу тільки на три торонтонські щоденники («Торонто-Стар», ліберальний; «Глоб енд Мейл» і «Телеграм», консервативні), які дуже серйозно зареаґували в редакційних у користь українців, виявляючи свою добру зорієнтованість в українській проблематиці. Крім того, поодинокі журналісти закинули голові канадського уряду цілковите незнання українського питання, хоч джерел, щоб у ньому зорієнтуватись, було доволі.

Перед у цьому веде, як і досі, Пітер Вортінгтон («Телеграм») не тільки в пресі, але теж і в телевізії. Навіть Любор Зінк (з «Телеграму»), що досі ніколи не торкався українського питання, тепер кількома наворотами став в обороні України.

Як бачимо, проти наших сподівань нефортунна заява Трюдо (до речі, він попрохав вибачення) зробила нам величезну прислугу, бо оживила українське питання. Отже, треба кувати залізо, поки гаряче.

Якщо Канада встановить своє посольство принаймні в Києві (на основі вже давнішого договору Москва вже відкрила своє в Монреалі), то зможе мати правильну інформацію про Україну. Адже її акредитовані журналісти у Москві не мають спромоги рухатись без дозволу. Вони, мабуть, уперше побували з Трюдо в Україні і були приємно вражені інакшим духовим і справжнім підсонням.

Досі Канада, докладніш — міністерство закордонних справ, дивиться на Україну через московські окуляри, і для неї українці — щось ніби шкоти чи валійці, тобто призначені в СССР, втім, як і в Канаді, на асиміляцію в користь панівного народу. І тут наше основне завдання розбити ці туманні поняття закордонного міністерства.

2

Друга важлива, але дуже болюча подія — це справа Української Католицької Церкви: бездушне втручання Ватикану в наші внутрішні справи і жалюгідна національна та церковна нездисциплінованість філядельфійського митрополита. Це всім відомі факти, пов'язані з назначенням двох єпископів і пресумним їх висвяченням.

Теж відомо, що верховний архиєпископ мав прибути до Канади та мав відбутись у Вінніпезі синод УКЦеркви, але ватиканські бюрократи спречили йому виїзд. Без заінення «ватиканське пресове бюро заявило, що кардинал Сліпий 'добровільно погодився відкласти відвідини', коли Ватикан указав, що його присутність загрожувала зірвати висвячення двох українських єпископів у Філядельфії 25 травня» («Канедіен реджістер», 5 червня). Одначе, далі пише цей католицький тижневик, «пресове бюро не вияснює, чому протестаційні демонстрації у Філядельфії мали перешкодити кардиналові відвідати Канаду».

Для підкреслення ситуації додаймо ще вельми промовисті слова о. д-ра І. Хоми, канцлера верховного архиєпископа: «Він (верховний архиєпископ — ai) був в'язнем Радянського Союзу (18 років у сибірських каторжних таборах), а тепер, либонь, буде в'язнем Ватикану» (там же).

Як бачимо, знову втручання чужого чинника в наші справи, з одного боку, і жалюгідна роля в цьому філядельфійського "удільного князівства", з другого.

Скажімо собі виразно: якби всі наші владики дивились у майбутнє українськими очима та розуміли вагу помісности УКЦеркви; якби в усіх була національна свідомість і здисциплінованість, а найголовніше, якби серед них не було — назвімо це властивим іменем — розкольницької роботи, такої погубної для дальшого існування УКЦеркви як окремої одиниці у вселенській Церкві, ніхто б не був у спромозі розбити нашу єдність і з тим помісність нашої Католицької Церкви.

Прикро й соромно перед людьми, що у вирішальну хвилину філядельфійський митрополит зважився піти проти, чим полегшив Східній конґреґації, а через неї й усім нам ворожим чинникам умішуватись до справ нашої Церкви. Ватиканська курія пронайшла в нас ахіллесову п'яту, і доводиться тільки повторити за гетьманом Мазепою дошкульні слова, що ми «самі себе звоювали».

На превеликий жаль, усі ці церковні достойники не думають про те, який це має від'ємний вплив на мирян і до чого така бездушна їхня політика може довести.

Це не здорове явище й у своїй основі підважує саму релігію, бо загал не дуже то розмежовує духівництво, поготів високих його достойників, від самої релігії. Чи справді вони не бачать великої шкоди для самої Церкви? Наслідки вже помітні, і не тільки в нас. Може вони приведуть до застанови всіх тих, хто забув про саму Церкву, про її суть, намагаючись зберегти й надалі своє незаконне володіння...

3

Чи пов'язані ті дві події одна з одною? Без сумніву, так.

У першому випадку підкопуємо свою справу безплановістю та нескоординованістю, а на перешкоді стоїть нам лише безпросвітнє, т.зв. партійне життя, чи навіть організаційне, що говорить про нашу політичну незрілість.

У другому випадку ця національно-політична незрілість дуже замаркована.

Другий чинник, що в'яже ці дві події, це — неприхильний і ворожий до нас чужий світ.

Правда, неприхильна нам заява голови канадського уряду, наперекір усьому, обернулась у нашу користь. Засоби англомовної інформації виявили не тільки прихильність до нас, але й бездоганне знання української проблематики. Такої постави ми таки — скажімо щиро, навіть найбільші оптимісти серед нас — не сподівались. Не треба тепер проґавити ще однієї доброї нагоди, яка нам трапилась знечев'я.

Осамітнений виступ Діфенбейкера в ОН та англомовна критика на нього не привернули нашої як слід уваги, де властиво є ця неприхильна настанова до України і де її треба перш за все розбивати. Наш погляд такий, що вона в закордонному міністерстві, хоч, може, не з якоїсь злої волі, а через традиційні російські впливи.

Зате ми проґавили, і то з соромом, дуже пригожу нагоду на церковно-організаційному полі. У питанні помісности в першій мірі підвели деякі наші владики, які з незрозумілих нам причин забивають осикового кілка у помісність нашої Церкви. Уміють коритись чужим, але не вміють бути здисциплінованими супроти свого і жити незалежно від чужого.

Чи врятуємо ситуацію? Заповіджений синод повинен дати на це ясну відповідь і виразно сказати нашій спільноті, хто є за, а хто проти.

МІЖ НАМИ КАЖУЧИ

А чи ти навчив?

Сидиш, безсімейний, у чоловіка родинного, то й не спостерігаєш його мороки не раз.

От таке і мені трапилось.

Сиджу у приятеля, вже поза десяту пішло, і спостерігаю раптом, що мій друг якийсь занепокоєний, неспокійний. Думаю, може, я задовго забарився і завважую:

— Ти якийсь неспокійний, здається, що з тобою?

— Те-те-те! Ти не раз добре вмієш вчити зі сцени про різне там виховання, і легко тобі, бездітному, говорити. А от дивись, син казав, о дев'ятій прийде, а тут одинадцята добігає, а його нема! Яку ти на це мудру раду найдеш? Давай її!

Останні слова сказав мій друг роздратовано.

— А скажи мені: вчив ти його точности перед тим?

— Як то вчив? Казав, що прийде...

— Ні, ні! Не те, що казав, але чи ти вчив його змалечку і так само поступав у родині: о тій годині встаємо, о тій годині обідаємо, о тій годині йдемо, стільки хвилин спочиваємо...

— Що ти думаєш, що я при війську? Не буду ж у хаті робити годинникової дисципліни.

— Отож бо і є. Це і називається вчити. Треба з точністю жити, це і буде наука.

* * *

Думаємо про виховання, як щось, що само собою робиться і розуміється. Не бачимо, що виховання — то безліч дрібниць, яких треба вчити, не раз дуже мозольно. Вимагаємо не раз дуже багато, але про те, щоб повчити і навчити, думаємо, що якось воно саме собою станеться.

Не люблю виховників, що вимагають усього, а вчать мало або й нічого. То не виховник. То звичайно, крикун чи поверховий виховник.

Як же вимагати звороту капіталу, коли ти в банку нічого не вклав?

Я не мілітарист, але під тим оглядом ціню військо. У ньому вчать найглупіших подробиць у високій докладності: так треба слати ліжко, так треба цю річ держати, так треба її подавати, так треба держати, так треба падати... Словом усього навчать, і горе тому, хто нетямущий! Не може сказати — я того не знав. Усього вчили! Не хочеш вчитись — ти вже сотенна чи полкова оферма!

* * *

Для не одного батька-матері, виховника, настоятеля це, може, бути різке питання: чи ти того навчив?

Вимагай тоді, коли ти навчив.

Не маєш права жалітись, коли ти занедбав вчити.

Син неточний — чи вчив ти точности? Як?

Дочка засвобідна — чи вчив ти про гідність її дівоцтва, виховав чесноту чистоти? Ти мовчав про це, а вимагаєш!

Син лінивий — а вчив ти замилування до зайняття і погорди до лінюхування?

Дочка розтратна — а вчив ти щось про вартість гроша, ощадність? Чи часом твоє скупарство було причиною, що вона попала в другу крайність.

Син неохочий до науки — але чи ти, тато, вчишся чогось, маєш часто книжку, газету в руках? Ти не любиш друкованого слова, і він не любить!

Дочка — цокотуха і плетуха... Але ж цього вона навчилась від своєї матері, що сухої нитки не лишить на своїх сусідках! Чому вимагаєш інакшого?

Діти цураються нас, свого народу — а як ми плекаємо у них патріотизм? Ми їм говоримо про патріотизм, але як виховуємо? Як він, цей патріотизм, виглядає у нас?

Таки всього треба вчити, і то постійно, вперто, терпеливо, поступово. На не посіянім полі родяться лише бур'яни.

Кащук

КОНЦЕРТ УЧНІВ ІР. ПАВЛИКОВСЬКОЇ

У Форт Саскачевані біля Едмонтону 28 травня відбувся річний показовий концерт учнів Ірини Павликовської, кляси гри на фортепіяні.

Ірини Павликовська навчала 15 років у Форт Саскачевані, ведучи навчання від початкової кляси до вищих років. Її учні виступали на місцевім і окружнім фестивалі, здобуваючи перші місця та високі оцінки.

Цього року Ір. Павликовська переїздить на постійне перебування до Едмонтону, де далі вестиме навчання молодих піяністів.

1,000 ДОЛ. З ЕДМОНТОНУ ДЛЯ УНРАДИ

(кт) Управа Едмонтонського комітету сприяння УНРаді цього місяця вислала до Торонта представництву ВО УНРади на Канаду чека на тисячу долярів з коляди (збірка від грудня до травень).

Пожертви на УНРаду просять посилати на адресу скарбнички комітету: Mrs. L. Zujewskyj, 11524 - 78 Avenue, Edmonton, Alberta.

РАДІОПЕРЕДАЧІ З ЕДМОНТОНУ

З едмонтонської французької радіостанції Се-Аш-Еф-А щопонеділка і щовівтірка пересилаються півгодинні українські релігійні програми:

21 червня: розмова з провідниками єпархіяльних організацій перед з'їздом у Торонті.

28 червня: програма ЛВУ.

Понеділкові радіопрограми о 9-ій годині вечора веде Централя українців-католиків Едмонтонської єпархії; вівтіркові програми о 8:30 вечора — оо. василіяни.

Іванна ПРОКОП

Стипендія ЛУКЖ

Сьогорічну стипендію Ліґи українських католицьких жінок одержала студентка Іванна Прокоп за високу оцінку у вивчанні української мови. Вона вивчала в університеті курс «українська мова — 100».

Відзначена студентка є дочкою Маріяна та Анни Прокопів, 3606 - 116 авеню, членів парафії Покрова Пресв. Богородиці. Обидвоє є діяльними членами українських католицьких організацій: БУК і ЛУКЖ.

Єпархіяльна управа ЛУКЖ привітала студентку Ів. Прокоп, бажаючи їй дальшого успіху у вивчанні рідної мови.

Фонди на стипендію ЛУКЖ складають щороку відділи ЛУКЖ та єпархіяльна управа.

ЄПАРХІЯЛЬНА ОСЕЛЯ ВІДКРИВАЄТЬСЯ 4 ЛИПНЯ

ЛІТНІЙ ТАБІР ЖДЕ ВАШИХ ДІТЕЙ

Літній табір дівчат і хлопців, від 8 до 14 років, в єпархіяльній оселі в Фаліс, над озером Вобман, коло Едмонтону, починається 4 липня. Триватиме два тижні.

Оплата: 40 дол. від одної дитини; 75 дол. від двох дітей з тієї ж родини; 110 дол. — від трьох дітей.

Діти матимуть виховників та всю опіку. Управителем табору є о. Дм. Ґрещук.

Зголошення негайно шліть на адресу: Camp Director, St. Josaphat's Cathedral, 10825 - 97 St., Edmonton 17, Alberta.

ГОЛОСИ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ПРЕСИ

Який вислід поїздки ватиканського дипломата до Москви?

(УПБ, Рим) — 25 лютого 1971 р. Апостольський престіл зголосив своє приступлення до договору про нерозповсюджування нуклеарної зброї, що був відкритий до підпису 1 липня 1968 р. і набрав обов'язуючої сили 5 березня 1970 р. Документ зложено рівночасно в Лондоні (монс. Доменіко Енрічі), в Москві (монс. Агостіно Казаролі) і Вашінгтоні (монс. Люїджі Раймонді).

ТЕКСТ ДОГОВОРУ

У вступі документу підкреслено, що Апостольський престіл хоче дати, в ім'я боротьби за мир, свою підтримку і моральну допомогу згаданому договорові, якого дальшою метою має бути загальне роззброєння, під успішною контролею міжнародних чинників.

Далі стверджується:

1. Теперішнє приступлення Апостольського престолу до договору виходить з бажання, згідно з наукою Євангелії, щоб усі люди жили в братерстві, що шляхом роззброєння прийде до почуття безпеки, довір'я і мирної співпраці між народами. Апостольський престіл стверджує, що договір іде по лінії його мирних інтенцій і причиниться до зменшення небезпеки жахливої руїни й знищення всього людства.

2. В першу чергу Апостольський престіл цінить наступні уточнення договору:

а) нуклярну війну можна оминути;

б) згідно зі статутом Об'єднаних Націй, держави мають співжити одні з одними мирно, шанувати стабільність миру й міжнародньої безпеки;

в) змагати й дійти якнайскоріше до спинення нуклеарних зброєнь і в дальшому довести до повного нуклеарного роззброєння.

3. Апостольський престіл переконаний, що договір про нерозповсюджування нуклеарної зброї зможе досягнути свої благородні заміри миру і безпеки, що у змислі договору під умовою, що:

а) забезпечиться за державами, що не мають нуклеарної зброї, мирне користування нуклеарною енергією на базі рівности (статтяя IV і V);

б) зробиться успішні заходи для нуклеарного й загального роззброєння під міжнародною контролею (статтяя V).

Апостольський престіл сподівається, що всі сигнатарі договору виконають вимоги клявзуль договору. Зокрема Апостольський престіл підкреслює своє зацікавлення й бажання, щоб:

1) розмови між СССР і ЗДА про роззброєння були доведені якнайскоріше до успішного закінчення;

2) пропозиції і проєкти, що були багато разів пред'явлені конференцією комітету Об'єднаних Націй для роззброєння і численні резолюції Об'єднаних Націй в цій справі, були проведені в життя.

4. Апостольський престіл переконаний, що цілі, накреслені в договорі, можуть бути досягнені скоріше, чим більше універсальне буде його застосування.

Приступлення Апостольського престолу до договору було нотифіковане листом ватиканського державного секретаря до генерального секретаря Об'єднаних Націй д-ра У Тана.

Саме приступлення Апостольського престолу до договору про нерозповсюджування ядерної зброї не викликало більшого відгуку у світовій пресі. Зате розмови архиєп. Агостіно Казаролі в Москві набрали дуже великого розголосу й не сходять досі з шпальт часописів.

ДЕЯКІ ГОЛОСИ

Наведемо тут декілька маркантніших голосів, що відносяться і до нас.

В «Нос Цюрхер цайтунг», ч. 104, є обширний коментар. Там кажеться, що ставлення Кремлю до Католицької Церкви, яку треба поборювати куди сильніше, ніж Церкву Православну, вона сильніша, добре зорганізована й небезпечна, — не змінилося від 1923 року, тобто від часів зформулювання тез боротьби проти релігії Леніном. Далі автор подає добре умотивовану аргументацію, в якій послугується примірами аж до нинішніх часів, зокрема він наводить переслідування католицтва латинського обряду в балтійських державах і на Білорусі.

Окрему увагу автор присвячує переслідуванню Української Католицької Церкви в Радянській Україні (на західних українських землях, Закарпатті) і в Словаччині. Після перерахування імпозантного добірку нашої Церкви, він згадує теж про її підступну ліквідацію на Львівському „соборі" для „возз'єднання" з російською православною Церквою і про єдиного українського ієрарха, що пережив ці переслідування, кардинала Иосифа Сліпого. До цієї справи дає дуже прихильні помічення.

В дальшому автор пише про «ортодоксів і католиків», а саме у зв'язку з чутками, що Ватикан має нібито ввійти до Всесвітньої Ради Церков. Чим ця Рада нині є, знають усі: а саме голосником радянської політики по церковній лінії. Московський патріярхат старається здобути довір'я західних представників Церков. Коментатор пише: «Якщо Ватикан піде на такі старання Москви, Римсько-католицька Церква стане знаменитим знараддям совєтської ідеологічної підривної дії». І далі: «Є підстави побоюватися, що Рим іде у Москві на м'яку лінію, хоч католики Польщі показали вже не один раз, як християни, також у комуністично керованій державі, можуть обороняти свою віру».

Коментар «Нос Цюрхер цайтунг» можна зарахувати до рішучих і неприхильних комунізмові й безбожництву, як це й видно з цілої політичної лінії цього відомого щоденника.

Для противаги наведемо голос з «Ле Монд», паризького щоденника Цим разом є це редакційна статтяя на першій сторінці, товстим друком. Зачинається таким реченням, що є повторенням слів монс. А. Казаролі: «Маємо враження, що загорілася іскра й що керівники Кремлю прийняли ідею діялогу».

Але далі: «Це не перешкоджає, що Кремль рішений знищити релігію, що зокрема не довіряє ще далі католицтву в більшій мірі, ніж іншим віроісповіданням. Чи ж вірні Римові не залежні від ієрархії, над якою вони не мають контролі?»... «На просторах, що належали перед війною до Польщі й до Чехословаччини і які в 1945 році були прилучені до України, було багато католиків східнього обряду (уніятів). Згідно з наставленням московського патріярхату, Кремль вирішив, що ці християни будуть належати до православної Церкви й ув'язнив клир і вірних, що вороже ставилися до цієї ідеї. Офіційно в СРСР не має більше як три мільйони католиків, тобто в балтійських державах».

Далі находимо замітну думку. Здається, що вона, напевно, десь знову вирине: «Щоб не кидати вірних у безвиглядну релігійну боротьбу, здається найкраще, в даній ситуації, зрезигнувати з піднощення становища уніятів, між іншим це питання одного дня стане безпредметним, коли екуменічний рух здійснить надії тих, що підняли ініціятиву для цього руху».

Паризький католицький щоденник „Ля Круа", ч. 26810, не дає від себе жодних коментарів до цієї поїздки, обмежуючися тільки до наведення опінії М. Козирьова, совєтського віцеміністра закордонних справ і колишнього амбасадора в Римі: «Москва цінить ініціятиву Ватикану в користь миру».

ЩЕ ОДИН ГОЛОС

І, врешті, ще один відгук католицької преси. Під заголовком „На сході без змін" у місячнику «Віджілія Романа», за підписом Франко Андреіні, появилася дуже досадна статтяя. Автор підкреслює повну невдачу місії монс. А. Казаролі в Москві, яку ілюструють такі слова віцеміністра закордонних справ СССР М. Козирьова, що „з російського боку не будеться толерувати навіть найменших втручань у внутрішні справи нації", слова, що своїм цинізмом нагадують відомий запит Сталіна: «Скільки дивізій має папа?»

Автор покликається на таємну директиву Центрального комітету китайської комуністичної партії від 12 лютого 1957 р., тобто з часу, коли Пекіні у всьому слухався Москви. Найцікавіше місце цієї директиви стосується проникання комуністів до всіх установ Церкви, щоб усередині поборювати противника.

А, МОЖЕ Б, ТРЮДО ПОЇХАВ ЩЕ ДО ПІВДЕННОЇ АФРИКИ?

Не дивитись крізь пальці на нелюдяність

Любор ЗІНК

У теорії, складові частини СССР — самоуправні республіки, з більш виразними автономними правами, ніж провінції Канади. Знову ж, у теорії, ці республіки мають право на вихід з Союзу.

Чому ж піднявся такий галас, коли в своїй київській промові прем'єр Трюдо порівняв совєтську і канадську системи урядування? Як би там не було, а совєтське поняття федерації виглядає гнучкішим (чи більш ліберальним, коли бажаєте), ніж наше.

ПРОПАГАНДА І ФАКТ

Обурення, що його викликали зауваження п. Трюдо в Києві, походить з факту, що комуністична теорія федерації не має жадного стосунку до існуючої в СССР системи урядування. Ніяка злива московської пропаганди не може витерти цього факту з дійсности.

Москва підтримує тільки видимість федеральної структури в межах московської імперії. В дійсності ж вона не допускає ні найменших спроб самоврядування.

Адміністративна машина територій, рівнозначних до наших провінцій — витвір комуністичної партії, яка не дозволяє ніякої опозиції.

Коротко, вся система — то однопартійна диктатура, тоталітарна структура, якою керують з кремлівської вершини.

Кремль, озброєний монополією абсолютної політичної й адміністративної влади, йде шляхом послідовного московщення немосковських просторів СССР. Це досягається призначеннями московських комуністів на керівні посади і в апарат примусу (КГБ - ТГЛ) немосковських „республік", та в кампаніях насильного розсіяння чи переміщення цілих національних груп (приклад, кримські татари).

Наглядним прикладом такої „народовбивчої політики", як її називає британський соціолог Роберт Конквест, може служити Латвія, населення якої в 1935 році, коли вона ще була незалежною балтійською країною, було на 75.5% латвійське. Під московською владою, за переписом 1970 року, латвійці становлять тільки 56.8% населення країни. В той же час відсоток москалів (а серед них багато, звичайно, «добровільних» українців та інших «нацменів» — ТГЛ), незначний у передокупаційному періоді, зріс до майже третини.

В Україні з її 47 мільйонами населення, що у 20 разів перевищує населення Латвії, відбувається той самий процес. Він не такий видимий, але його адміністративні і культурні наслідки ті ж самі.

Члени парляменту, що заступають (репрезентують) інтереси численного українського поселення Канади, прохали прем'єра Трюдо, перед його поїздкою до Москви, порушити там питання переслідування української інтелігенції московською владою.

ФАЛЬШИВИЙ АРҐУМЕНТ

П. Трюдо робив враження, ніби збирався розмовляти на цю тему з совєтськими провідниками. Коли ж, після повернення, його запитали, то він сказав, що стримався говорити на цю тему, бо, як він висловився, «постава канадського уряду визначалася непідтримкою незалежности будь-якої частини іншої країни, яка визнана міжнароднім правом, так само, як і ми не хочемо, щоб якась інша країна підтримувала незалежність будь-якої частини Канади».

Це, м'яко висловлюючись, фальшивий арґумент. П. Трюдо прохали сказати слово в обороні українських діячів культури, яких засудили на довгі роки не за гасло відокремлення й самостійности, але за спробу захисту української мови й культури проти навали московщення. Це прямо порушує дух совєтської конституції.

Не можна пробачити п. Трюдо обурливих спроб, спочатку в Києві, а пізніше в Оттаві, порівнювати Україну з Квебеком. Він повинен знати, що ніякої основи для такого порівняння немає.

Квебек має вільнообраний провінційний уряд, який провадить свою роботу в приявності декількох опозиційних партій. Програма однієї з цих партій основана на пропозиції самовизначення Квебеку. Населення Квебеку, як і решта канадців, мають вільний багаторазовий політичний вибір і можуть самі голосувати за вихід з федерації, коли бажають. Вони можуть вільно розвивати свою мову й культуру до межі спроможности.

В протилежності до цього, ні українці, ні будь-хто інший у СССР не мають жадного політичного вибору і режим трактує оборонців мови й культури (немосковських народів — ТГЛ), як ворогів держави, зрадників і злочинців.

Робити будь-яке порівняння між цими двома ситуаціями — не тільки тяжка блюзнірська політична образа, але також вираз крайньої зневаги до основних прав людини. Така постава може вилупитись тільки в цинічному і злому розумі.

КОРОТКЕ: «НІ»

П. Трюдо сам розбив свій власний фальшивий «сепаратистський» арґумент. Коли в парляменті його запитали, чи у розмовах з Косиґіном він згадав долю Чехо-Словаччини після 1968 року (рік окупації — ТГЛ), то він відповів лаконічним «ні».

Чому ж ні? Згідно з тим же міжнароднім законом, Чехо-Словаччина — незалежна країна і не становить частину СССР. Чому тоді п. Трюдо мовчав про незаперечний приклад міжнародного ганґстеризму? Цей приклад ясно показав, як Кремль розуміє добросусідські стосунки, послаблення напруження чи мир.

Він мовчав, каже нам п. Трюдо, бо він намагався створити атмосферу згоди, довір'я та певности між Москвою й Оттавою. Щоб досягнути цього, треба було мовчати про нелюдяність московського режиму.

На думку прем'єра, не тільки дразливі політичні проблеми, але також і арґументи гуманітарного порядку найкраще можуть бути полагоджені «сторонами в добрих стосунках одна до одної. Ми підписали протокол з Совєтським Союзом у надії, що ми можемо саме цього досягнути».

Якщо це «модус операнді» нашого прем'єра, тоді п. Трюдо мусів би вже пакувати свої речі для подорожі до Південної Африки. Там би він знову підписав такий самий протокол з урядом Преторії. Логіка його власного мислення не може обмежитись тільки Москвою і, мабуть, Пекіном.

«Торонто телеграм»
переклав ТГЛ

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ ЯК ЗАСІБ

НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Богдан ШАРКО

Частина друга

Звичайно так буває, що дівчата радше горнуться до науки співу, ніж хлопці, мають в цьому більше витривалости. Чому воно так? Майбутня жінка є з природи істотою ніжнішою, ніж мужчина, тому і бажання виладування душевних емоцій є у дівчат і хлопців різні. Тоді, коли фантазія доростаючого юнака сповнена більш іграми, фізичними змаганнями, спортовими осягами, душевний світ дозріваючої дівчини ніжно перетиканий нитками мрійливости, укритим бажанням стати жінкою-красунею і здобувати серця оточення. Це бажання укрите у підсвідомості дівчини, а однією з прикрас шармантної молодої пані є її музикальність. Тому в дівчат більше охоти та терпеливости до науки співу.

Що торкається науки гри на музичних інструментах, то тут хлопці вже не так дуже позаду дівчат з їхніми заінтересуваннями. Хлопець бачить, як поважають члена оркестри-музиканта, як без такого музики не обійдеться при жадній забаві, та ще як він мистець на своєму інструменті. Це хлопцеві імпонує й порушує його амбіцію, крім спорту, найти час на науку гри на інструменті.

Як підбирати пісні й якими голосами мають діти співати? Музикальна дитина потрапить вже змалку — як в нас казали — вторувати, це значить, співати мелодію другим голосом, хоч несміло, тому треба зразу розподіляти голоси на перші й другі, на сопрани й альти, краще мовити, на голоси ясніші й темніші й допомагати дітям співати мелодію пісні їхнім голосом: першим чи другим.

Завдяки двоголосому співові мелодія стає приємнішою для вуха, як називаємо в музиці, стає гармонійною. У дитячому хорі треба дуже уважати, щоб малі співаки держались своїх мелодій, сопранових або альтових.

Ця точність ведення мелодії дуже виробляє дитячий слух та відчуття тону. При вивченні перших двоголосових співанок доведеться не раз натомитися з учнями, повторяючи по кілька разів кожен рядок, та труд буде вкінці нагороджений успіхом.

Очевидно, що й сам педагог мусить мати слух і вміння розрізняти перший голос від другого.

При доборі пісенного репертуару великою поміччю для педагога є табори молоді, де вона в сумівських і пластових гуртах у час вакацій, вільна від інших шкільних занять, які б відтягали її увагу, вивчає рідних пісень: народніх, історичних, стрілецьких і повстанських, а молодь дозріваюча — пісень любовних.

Другим масовим джерелом, що з нього молодь вивчає рідні пісні є грамофонні платівки. Майже у кожній нашій хаті є сьогодні патефони, що на них наша молодь грає награні на платівках пісні з СССР, а чи українських хорових ансамблів вільного світу.

Переграваючи пісню кількакратно на патефоні, запам'ятовуємо без труду мелодію і куди легше текст, ніж мали б ми вчитись його напам'ять.

Комплеткування платівок з українською пісенною творчістю є в умовинах чужини явищем дуже позитивним і корисним, виховним для молоді. Є, однак, дуже побажаним, щоб наші батьки, набуваючи платівки, купували у першій черзі платівки з піснями й музичними творами наших еміграційних хорів та музично-вокальних ансамблів, котрих є багато на кожній частині континенту вільного світу.

Як політичні емігранти, маємо обов'язок фінансово піддержувати наші вільні, українські хорові й музичні об'єднання та видавничі компанії, а не видавати запрацьований гріш на платівки совєтської продукції, тим більше, коли знаємо, що наш туди пливучий гріш буде відданий не на українізацію нашої поневоленої батьківщини, а на будову російських шкіл в Україні.

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (54)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

«Гаряче», — відповів Піпер, відвертаючись від стола. «І чим дальше посунемося на південний схід, тим гірше буде нас припікати».

Реншільд підшивкою свого каптана стер порох з лавки під стіною і сів. «Температура зміняється», — говорив, надуваючи рум'яні губи. — «Нині гаряче, а завтра може бути зимно. Добрий вояк мусить поборювати не тільки ворога, але також жару і стужу. Правда, Маєрфельд?»

«Правда, пане ґрафе», — відповів входячий у кватиру генерал Маєрфельд, товариш і однодумець Реншільда. «Панове на воєнну раду зійшлися?» — спитав, обкидаючи оком кватиру.

«Воєнна рада, без короля?» — відповів роздуваючи ніздря Піпер.

«Його милости короля, що лиш не видно. Приглядається до вправ на майдані», сказав, відчиняючи вікно Маєрфельд. «Алеж жара. Фу, чорт, яка жара! Почуваєш себе, як бефштек на сковороді. Чи не краще було б сісти на коней та поскакати до Дніпра. Річка гарна, купіль славна».

Та ще він не скінчив тих слів, як у двері увійшов молодий хорунжий, приділений до служби біля квартирмайстра Ґілленкрока і, вдаряючи закаблуками, а рівночасно підносячи руку до капелюха крикнув, як із спросоння: «Його милість, король!»

Піпер, Ґілленкрок, Реншільд і Маєрфельд зірвалися з місць. Перші два стояли випрямлені біля стола, другі між дверми і вікном, далеко від себе, як далекі були собі симпатіями і переконаннями, представники двох партій, двох напрямків, котрі поборювали себе.

З шаблею під лівою пахою і з капелюхом у правій руці появився у дверях король Карло. Халяви високих чобіт згиналися в колінах, король ніби присідав, кланяючися направо й наліво, кожному з присутніх окремо. Ті відклонювалися ще нижче. «Добрий день панам! Добрий день!»

Ніби не знав, від чого почати розмову, ніби виправдувався, що прийшов. Каптан з синього, полинялого сукна, защіпнутий на дванадцять мосяжних ґудзиків, на шиї хустка з чорної, шведської крепи, сподні зі шкури рена, довгі шкурятяні рукавиці, весь одяг по приписам, як у других офіцерів, може, й гірший і більше знищений, ніж у деяких. Тільки голова, зі жмутками неслухняного волосся, з очима, що нагадували загадочні Фйорди.

«Пан полковник», — звернувся до Ґілленкрока, — «як звичайно працюють. Правда? Так. Праці в нас багато. Перед нами похід. Куди ж, гадаєте, панове, двигнутися нам? Прошу, не в'яжіться, говоріть. Знаю, що перервав балачку на тую тему. Продовжайте „санс женад'».

І знову кланявся направо й наліво, очима блукаючи кудись далеко.

Королівські старшини мовчали.

«Інкомодую?»

«Ні, ваша милосте», — почав Піпер, моргаючи ніздрями, як дівчина бровами. «Ні раз. Ми дійсно балакали про те, куди нам прямувати, на Вітебськ, чи на Київ».

«І що?»

«Я і наш квартирмайстер гадаємо, що краще на Вітебськ».

Король узяв шаблю з-під пахи, вдарив нею об долівку і сперся на рукоятці. Піпер підставив йому стілець. «Ваша милість зволять присісти».

«Спасибі, спасибі. Сідайте і ви, панове. Побалакаємо».

Реншільд присів на футрині вікна, Маєрфельд став біля нього, Піпер і Ґілленкрок примістилися на тапчані.

«Панове всі окремо; праве й ліве крило, а я по середині».

Біля королівських уст появилася на хвилину ледве замітна усмішка і щезла. «Чому ж то, на вашу гадку, ексцеленціє, нам треба йти на Вітебськ?»

«Тому», — відповів Піпер, — «бо це диктує нам логіка дотеперішнього нашого походу».

«Воєнна логіка окрема. Тут Арістотель і Ляйбніц ні при чім. Тут не консеквенція важна; лиш оригінальність. Треба думати так, щоб ворог твоїх думок не догадався».

«Конечність?» — спитав король і його очі впилися в канцлерове обличчя, поморщене, як видавлена цитрина.

«Конечність велить нам триматися близько Ліфляндії, щоб скорше получитися з корпусом Левенгавта», — відповів канцлер, обтираючи хустиною чоло.

Як старий, вправний дипломат, котрий був правою рукою ще попереднього короля, він догадувався, що Карло противної гадки, і з досвіду знав, що нема що тратити багато слів, щоб його переконати. Карло XII питався про раду своїх ґенералів, але робив, як йому хотілося. Так буде й тепер. Видно, косхиляється до плянів Реншільда, котрому спішно на Україну і котрий, мабуть, не бажає собі злуки з Левенгаптом, а, може, навіть жде на його загибіль, щоб позбутися визначного суперника.

Реншільд сидів на вікні, баламкаючи злегка ногами, а його дівочі уста прибирали форму букви «о», ніби свистали.

Це доводило канцлера до злости.

Обидва вони, ґрафи й ексцеленції, не любилися стихійно.

«Коли б, не дай Боже, москалі побили Левенгапта», — почав квартирмайстер Ґілленкрок. — «тоді...»

«Тоді, гадаєте», — підхопив король, — «і ми пропали. Не бійтеся. Левенгапт досвідчений ґенерал, а ми теж якось дамо собі раду. Не в одній ,опресії' бували».

«У Левенгапта», — відізвався Реншільд, — 16-тисячний корпус.

«Цар Петро може кинути на нього 50 тисяч», — завважив Ґілленкрок.

На королівському обличчі появилася знову та сама легка усмішка. «Не штука», — сказав, — «побідити рівносильного ворога. Це річ звичайна. Від шведів треба вимагати незвичайних побід, про котрі говорив би весь світ».

В кватирі на хвилину запанувала мовчанка. Тільки мухи жужчали сідаючи на голови старшин. Маєрфельд ловив їх рукою і кидав крізь вікно: «Тю! Проклята мушка».

«Московське військо», — перебив мовчанку Реншільд, — «настільки не вишколене, що дивно було б, коли б Левенгапт не дав собі з ним ради. Треба сподіватися, що він своє завдання добре сповнить. Нам треба йти туди, куди нас логіка фактів кличе«.

«Лоґіка фактів?» — спитав Ґілленкрок.

«Так. Нам треба відтяти від Росії щонайбагатіші провінції, себто Україну, з котрої цар Петро бере харчі для війська і що раз то нові полки від гетьмана Мазепи. Український народ чекає нас».

Піпер не втерпів. «Не знаю, чи є на світі такий народ, котрий чекав би чужого війська. Це ж тягар».

«Алеж ми йдемо визволяти українців з московського ярма».

«Це розуміють, може, деякі козацькі старшини, а народ знає тільки, що шведам треба дати кватири, харчі і т. д. А що жаден народ не дає того радо, так з того приводу мусять виникнути непорозуміння. На прихильність українського народу нам нема що числити. Це народ православний, а ми протестанти. Не дурім себе».

«Козаки сильно озлоблені на царя. Його вважають прямо своїм катом. Краще з Лютром, як з Бельзевулом, говорять».

Обличчя Піпера ще більше поморщилося, а його очі заблистіли насилу здержуваною погордою. «Пане ґрафе», — казав, звертаючися до Реншільда, — «не малюймо собі будучности надто рожевими красками. Увійдемо в край чужий, невідомий нам, між народ, котрого не розуміємо. Треба числити на власні сили, а не на його сприятливість і допомогу».

«Себто?» — спитав, ніби свиснув Реншільд.

«Себто, — відповів роздуваючи ніздря Піпер, — «треба нам получитися з Левенгавптом, щоб з малими силами, не пускатися на велику небезпеку. Надто велике ризико, це не хоробрість, а очайдушність, авантюра».

ТРЕТЯ НЕДІЛЯ ПІСЛЯ ЗШЕСТЯ
27 червня

ЛИСТ ДО РИМЛЯН: зач. 88

Брати, оправдавшися вірою, маємо мир з Богом через Господа нашого Ісуса Христа, через котрого і приступ одержали ми вірою до ласки, в котрій стоїмо і хвалимося надією слави Божої.

Та не тільки це, а хвалимось і вгорі, знаючи, що горе спричиняє терпеливість, а терпеливість досвід, а досвід надію; надія ж не осоромлює, бо любов Божа виллялась у наші серця Духом Святим, даним нам. Бо Христос, коли ми мули немічні, ще в пору умер за безбожних. Бо ледве за праведників хто вмирає; а за доброго може й відважиться хто вмерти.

А Бог являє свою любов до нас. Багато ж більше тепер, коли ми оправдані його кров'ю, спасемося ним від гніву. Бо коли ми будучи ворогами, примирилися з Богом смертю його Сина, тим більш примирені спасемося в його житті.

СВ. ЄВАНГЕЛІЯ ВІД МАТЕЯ: зач. 18

Сказав Господь:

Око — світло тілу. Як же твоє око буде здорове, то й усе тіло твоє буде світле, коли ж твоє око буде хворе, то й усе тіло твоє буде темрява!

Ніхто не може двом панам служити, бо або одного зненавидить, а другого полюбить, або до одного пристане, а другого знехтує. Не можете служити Богові й мамоні.

Тому говорю вам, не журіться життям вашим, що будете їсти чи що пити; ні тілом вашим, у що вам зодягнутись. Бо життя не варте більше від поживи, а тіло від одежі?

Спогляньте на птаство небесне, що не сіють, ні не жнуть, ні не збирають до засіків, а Отець ваш небесний годує їх. Чи ж ви не варті більше від них?

Хто ж із вас, журячись, може причинити собі віку хоч на один локоть? Чого ж турбується і про одежу? Зважте на лілеї в полі, як ростуть: не трудяться, ні не прядуть. А кажу вам, що й Соломон у всій своїй величі не зодягався так, як одна з них. Коли ж пільну траву, що сьогодні росте в полі, а завтра кидають у піч, Бог так зодягає, то чи ж не багато більше вас, маловіри?

Тому не турбуйтеся і не кажіть: Що будемо їсти, або що будемо пити, або в що зодягнемося? Бо за тим усім побиваються погани. Отець наш небесний знає, що того всього вам треба.

А шукайте перш царства Божого і його справедливости, а те все додасться вам.

ПРИЯТЕЛЬ АРХИЄПИСКОПА ІВАНА БУЧКА

Вірменський кардинал Агаджанян

(УПБ, Рим) У похороні вірменського кардинала Григорія-Петра Агаджаняна брали участь верховний архиєпископ і кардинал Иосиф Сліпий та архиєпископ Іван Бучко. Цей останній був приятелем покійного вірменського ієрарха ще зі студентських часів.

Кардинал Григорій-Петро Агаджанян помер 16 травня в домі вірменських черниць на Монте Верде в Римі, на 75 році життя, після довгої недуги. У березні хворого кардинала відвідав Святий Отець. В останніх тижнях Папа Павло VI не раз, у приватних розмовах і при нагоді своїх промов до представників місійних організацій, згадував його ім'я та великі заслуги для Церкви.

В останніх хвилинах життя при вмираючому був кард. А. Россі, префект конґреґації для поширення Євангелії, а з ним деякі вірменські священики й черниці, що опікувалися недужим.

ПОХОРОН. Тлінні останки покійного покладено наперед у каплиці манастиря, а другого дня перенесено їх до вірменської церкви св. Миколи з Толентіно, де й був відправлений похорон у вірменському обряді, а також окрема церемонія т.зв. «роджіто», що відбувається на похоронах кардиналів, коли перед замкненням домовини читається прощальне слово з похвалою на честь покійного, а до домовини вкладають замкнений документ, писаний на пергамені, з поданням біографії, праць і заслуг кардинала.

З вірменської церкви тлінні останки кардинала Агаджаняна перевезено до собору св. Петра, де й мала місце на другий день, 21 травня, остання богослужба, відома в Римі під назвою «Капелля папале». Службу Божу служив архиєпископ В. Гантін, секретар конґреґації для поширення Євангелії, а останні молитви над домовиною покійного відчитав в імені Святого Отця кард. Ф. Ченто.

На похороні були кардинали, між ними Блаженніший Иосиф, представники дипломатичного корпусу, багато архиєпископів та єпископів, в тому владик різних східних обрядів, передусім вірменського.

Між поданими в «Оссерваторе Романо» іменами ієрархів на другому місці по вірменському патріярхові було подано ім'я архиєпископа Івана Бучка, довголітнього приятеля покійного кардинала.

ЖИТТЯ. Лазар Агаджанян народився в Акальціке на Кавказі 18 вересня 1895 р. Маючи 11 років, прибув до Риму на науку. Закінчивши студії в університеті поширення віри, 1919 року був висвячений на священика. Вернувся 1919 р. на батьківщину й працював як священик між вірменами в Тбілісі. Скоро покликано його на пост проректора Вірменської колеґії в Римі. Тут чекала на нього праця не тільки в самій колеґії, але інші завдання, як консультора конґреґації Східної Церкви, члена комісії кодифікації східного церковного права, деякі зайняття при вікаріяті Риму, наукова праця тощо.

1935 року був підвищений до гідности єпископа, а по смерті вірменського патріярха Арпіаріяна був вибраний на патріярха Келикії вірменської. На консисторії 1946 року папа Пій XII проголосив патріярха Агаджаняна кардиналом церкви св. Вартоломея Апостола на невеличкому острові серед Тибру. По смерті кард. Стріча, префекта конґреґації поширення віри, кард. Агаджанян став керівником тієї конґреґації.

Кард. Агаджанян відбув численні подорожі на Далекий Схід, до Австралії й Океанії, до Африки й Північної Америки, не згадуючи европейських країн. Ці подорожі відбував він не раз як папський леґат, оточений особливими почестями й привілеями, як це було у випадку міжнародного євхаристійного конґресу в Бомбеї 1964 р. та при інших нагодах.

«БРАТНІЙ ПРИВІТ». Кардинал Агаджанян належав до визначніших кардиналів не тільки останніх років, але й цього століття. Був він мужем молитви й славою та окрасою вірменської Церкви, часто й сильно переслідуваної продовж століть.

З нагоди появи папської енцикліки «Орієнталес омнес», проголошеної з приводу 350-ліття відновлення єдности української Церкви з Апостольським престолом у Римі, патріярх Агаджанян казав служити врочисту Літургію у вірменському обряді за українську Церкву й народ. Ця Служба Божа була відправлена в церкві св. Миколи з Толентіно 10 лютого 1946 року у вірменському обряді, з участю єпископів, священиків і численної вірменської громади Риму та багатьох запрошених гостей.

У листі з 24 січня 1946 р. до архиєпископа Івана Бучка він писав: «У Вашій особі, яка мені найближча через давню вже приязнь, що починається від щасливих днів нашого спільного перебування на студіях у Римі, бажаю привітати братнім і люб'язним привітом усіх найдостойніших українських ієрархів, ваше ревне духовенство й усіх вірних українців, що сьогодні проходять таку важку пробу за вірність св. католицькій вірі. За Божою поміччю вони будуть гідними синами й послідовниками великого й непереможного мученика за віру — св. Иосафата».

ЧИ МОЖЛИВИЙ СПРАВЖНІЙ ДІЯЛОГ ХРИСТИЯН З КОМУНІСТАМИ?

о. Методій НИЧКА ЧСВВ

Ведуть деякі католицькі провідники діялог з провідниками комуністичними. Про факт і мотиви цього діялогу була мова в попередній статті («УВісті», 10 червня). Причиною діялогу з боку багатьох християн є щира воля позбутися дотепе рішньої штивности супроти інакшедумаючих. Комуністам такий діялог подиктувало саме життя. У них — це тактичне потягнення, щоб використати злагіднене відношення та потягнути маси християн в «антиімперіялістичну боротьбу та вжити, як сили до глибоких соціяльних перетворень», як виразно кажеться в одному комуністичному журналі.

ВІДВЕРТЕ ПИТАННЯ. Поставмо тепер відверте питання: чи можливий справжній діялог марксистів з християнами? Беру таку обставину, що одні й другі будуть вірні своїй ідеології: марксисти — засадам матеріялістичного світогляду, а католики чи взагалі віруючі — засадам Христа, ідеалістичним принципам.

Щоб з користю діялогувати, мусить бути спільність засад, хоч би тільки частинна. Комуністи спираються на т.зв. діялектичний матеріялізм. А він основно протилежний ідеалістичному світоглядові, який знову становить основу усякої релігії.

Тому що один і другий світогляд не тільки заперечують себе взаємно, але й виключають, тут неможливий справжній, щирий діялог, хіба що один чи другий буде топтати таки свої засади.

Як може щиро діялогувати комуніст з представником релігії, яку він уважає за «опіюм» народу? Чи можливо католикові щиро говорити з таким, хто його релігію вважає шкідливою для народу та її насильно викорінює там, де комуністична ідеологія при владі? Такі особи найзручніше можуть говорити—діялогувати про погоду...

Від теорії перейдім до практики. Діялог католиків чи віруючих у країнах комуністичного панування неможливий. Там таки постійно та систематично викорінюють усякі релігійні прояви. Інша річ, чи це їм удасться. Якщо не вдається, то завдяки глибокій вірі християн.

У січні минулого року віденський кардинал Ф. Keніґ, який більше разів відвідував Мадярщину, сказав, що на сучасну пору там щораз більший адміністративний тиск на практикуючих католиків. Вони наражені втратити свої посади, а про якийсь аванс і думати не можуть.

Дозволю собі зацитувати одного з сучасних комуністичних лідерів. Він пише: «В соціялістичній державі не можливо дозволити на поширювання думок, ідеологій, які шкідливі соціялізмові й чужі комуністичній державі». А до таких комуністи зачисляють релігію.

КОМУНІСТИ І МИ. У Києві виходить журнал під назвою: «Людина й світ». Це злагіднена назва колишнього «Войовничого атеїста». Про діялог комуністів із віруючими на Заході той журнал завважує: «у діялозі шукається ідеологічного зближе н н я», навіть взаємного проникання марксизму й християнства.

На сподівання західних теологів, що таким чином, у процесі діялогу, марксизм зазнає зміни, київський журнал відповідає так: «Сподівання, зв'язані з таким розумінням змісту й цілей християнсько-марксистського діялогу, явно утопічні, бо очевидно, що ні про яке ідеологічне зближення марксизму з релігійною ідеологією, а тим паче про ідеологічне взаємнопроникання їх — не може бути мови».

«Уповванням західних теологів на ,,трансформацію" марксизму в бік його ідейного зближення з християнством, навіть перетвореним в екуменічному дусі й модернізованим з урахованням сьогоднішніх настроїв віруючих, не судилось справдитися тепер, ні в майбутньому, бо релігійна ідеологія несумісна з марксистсько-ленінським світоглядом» («Людина і світ», 1969, 2. 10, стор. 28).

Чи можете щиро переговорювати з людиною, яка тільки про те думає, як би вас знищити?

Ось послухаймо, що «звідти» нам пишуть: «Таке співробітництво (віруючих з комуністами) в справі захисту миру ніяк не звільняє марксистів-ленінців од необхідности доброзичливо, спокійно і терпливо роз'яснювати віруючим нездатність християнства (так само будь-якої релігії) накреслити людству шляхи до суспільного ладу... Не знімає воно необхідности викривати релігійну ідеологію, боротьба з якою буде успішнішою для марксизму-ленінізму, чим ближче ознайомляться вірні зі змістом цього безсмертного вчення» (там же, стор. 29).

У перекладі на більш зрозуміну мову наведена цитата каже: контакт поміж віруючими й комуністами для цих останніх має бути нагодою для пропихання своєї ідеології в маси віруючих. І тільки з таких тактичних мотивів комуністи годяться на діялог. Раніш стояв мур поміж одними й другими...

Далі в тому самому журналі читаємо таку оцінку християнського діялогу та екуменізму: «Криза християнства викликала до життя екуменізм». Отже, не Христові слова: «щоб усі були одне» та «любіть один одного».

І далі: «Екуменічний рух — свідчення не сили, а слабости сучасного християнства; він покликаний штучно оживити цю релігію і тим самим продовжити її існування» (стор. 30).

Зовсім ясно кажуть, чому вони йдуть на діялог: «Комуністи переконані, що саме на цьому шляху — шляху широких контактів і спільних виступів — маса віруючих стає активною силою антиімперіялістичної боротьби і глибоких соціяльних перетворень» (стор. 31).

Тут аж напрошується вказати на сумну долю нашого селянства, яке в 20-тих роках, жадне землі, повірило обітницям марксистських агітаторів про соціяльну справедливість, щоб потім у державі «робітників і селян» утратити навіть ті бідненькі нивки, що їх мало перед революцією.

Таке саме може статися з християнами й віруючими, якщо вони у своїх країнах допоможуть марксистам дійти до влади.

Ще може бути питання: чи вдасться лівим елементам Заходу такий діялог? Я сказав би: так!

Сьогодні знайдете таких непоінформованих людей, добродушно-наївних духовників, інтелектуалів, студентів, які ширять анархію в західних державах, навіть у Церкві. А це вода на комуністичне мливо!

У наслідок модного «діялогу» на з'їзді «Пакс Романа» не прийнято українську резолюцію в справі переслідування віри в Україні, мовляв, не треба дразнити, це противиться діялогові.

Діялог, який примушує мене мовчати на зло, на несправедливість, торгувати правдою, такий діялог не доведе до добра. Такий діялог, помосму, не в дусі Христа!

МИ І КОМУНІСТИ. Було б помилкою думати, що маємо ненавидіти тих, що опановані комуністичною ідеологією чи замотані в неї. Ні, можемо з ними зустрічатися, маємо з ними співчувати і за них молитися. Однак мусимо вистерігатися і застерігати від братання, яке буде допомогою жорстокій тиранії, що руйнує людську гідність, винищує народи, хоче вбити християнську віру. Це була б зрада наших поневолених братів; це була б допомога комуністам поневолити решту вільного світу.

Дивлячися на те, що діється, нас може опанувати почуття малодушности, навіть страху. Особливо тих, що з власного досвіду знають комуністичну диктатуру.

Де шукати захисту? Що далі буде?

Відповім на це так: не забуваймо, що, крім людей, слово має ще й Бог. Він також, як прийде час, скаже своє слово. Люди творять історію, але долею народів керує Господь.

Українські щедрівки — це ,,крамола"

«Щороку більшає в Києві кількість щедрівників на Новий рік. З 1971 роком вітали киян понад двадцять ,,ватаг" щедрівників. Але навіть у цьомубезневинному обряді, мабуть, через його український характер і українську мову, продовжують бачити ,,крамолу", — інформує захалявний «Український вісник» (ч.4).

Там подані такі подробиці: «У Дарниці на ватагу ,,Гук", що складалася із студентів Київського полетехнічного інституту, напав з міліцією голова Дніпровського райвиконкому м. Києва. Особливо дратував його чомусь ,,козак Мамай", якого несли щедрівкники. ,,Окружить й забрать, арестовать хулиганов" давав він вказівку міліції. Студенти зі свого боку вимагали від міліції арештувати п'яного виховника».

«На вокзалі особи в цивільному затримали іншу групу щедрівників, завели в кімнату міліції, перевірили пашпорти і категорично заборонили щедрувати на вокзалі».

«На закритих партійних зборах Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР розглядали справу наукового працівника інституту Тамари Гірник, яка їздила щедрувати із хором «Гомін». Т. Гірник давно вивчає народні обряди, вона є членом комісії при президії Верховної Ради УРСР по впровадженню нових обрядів. Бажаючи спостерегти на місці, як відбувається тепер щедрування, вона домовилася з хором «Гомін», який навіть офіційно найняв автобус. Після цього Т. Гірник виступила зі статтею про щедрівки в газеті ,,Літературна Україна".

«Обговорення ,,справи" Т. Гірник в інституті закінчилося винесенням їй усної догани за участь у щедруванні».

Л. БУРАЧИНСЬКА — ГОЛОВА СУА

На голову Союзу українок Америки (СУА) вибрана редакторка журналу «Наше життя» Лідія Бурачинська.

З'їзд делегаток СУА відбувся в Кергонксоні, Н. Й. Тривав три дні.

Попередньою головою СУА була Олена Лотоцька.

Богослуження:

ЧЕРВЕНЬ-ЛИПЕНЬ

о. Д. Базюк

P.O. Box 10, High Prairie
20. — Гай Прері 10; Ґренд Прері 3:00
24. — Ройкрафт 10:00 празник
27. — Ксітуан 10:00

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
20. — Ст. Павль 10 р.
27. — Боннивил 10 р.

о. Г. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
20. — Смокі Лейк.
27. — Смокі Лейк.
4. липня — Радвей

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572
20. — Черґіл (храм) год. 9:30
27. — Менлі год. 10.

о. Є. Дмитрук
Ph. 424-1472
11139 - 110 A Ave., Edmonton
20. — Лемонт
27. — Делф

о. Ол. Захаріясевич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835
20. Участь у архиерейських відвідинах у Вог.
27. — Голден год. 10:30 співана

о. Б. Каричек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593
20. — Річмонд Парк 9; Нюпайн Крік 11:30
27. — Атабаска— 9; Бойл 11:30
4. липня — Росінгтон 10 год. архиерейські відвідини

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
20. — Ту Гилс 9; Плейн Лейк 10:30 р.
27. — Ту Гилс 9; Новий Київ 10:30 р.

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890
20. — Ллойдмінстер 10:30
24. — Мирнам 10:00
27. — Мирнам 8:30
29. — Мирнам 10:00
12204 - 113 Ave., Edmonton

о. М. Мартинків
20. — Кемровз 9; Равид Гіл 11
27. — Равид Гіл 9; Гей Лейкс 11

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952
20. — Вог 10 р. архиер. Сл. Божа
24. Різдво св. Ів. Хрест. — Редвотер 9 р.
27. — Редвотер 10 р.
29. св. Петра і Павла — Вог 10:30
29. — Ройс 10:00 празник

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
20. — Священик бере участь в архиер. Літургії у Вог.

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
20. — Менвіл 10 р.
27. — Іннісфрі 11 ренч 10 р.
4. липня — Левой 10 рано

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent
20. — Дервент 8:30; Верміліон 10:30
27. — Дервент 8:30; Енгел Лейк 10:30.

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
20. — Медовлейк
27. — Радізон
На Зелені свята Парастаси на цвинтарях в Норт Бетлфорді о 2 год. попол.

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
20. —Вонда 9-10 (храм)
27. — Кадворт - Гора сострадання.
4. липня — Гаврилюки 10 р. храм

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306
20. — Дана 9; храм. Кадворт 11; храм. Ленігеn 11; храм.
Відпуст на Горі Сострадання Пресв. Богородиці коло Кадворт 25, 26, 27 червня: 25 п'ятниця 8 веч.; 26: 10 рано і 8 вечора; неділя 27: 10:30 рано. Науки голоситиме о. д-р Гр. Миколів, парох Принс Алберту. Проситься до участи сусідніх отців.

о. А. Хоружний
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10
20. — Алвена-фарми

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.
20. — Вакав 9; Прудгом 11; і гроби.

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. І. Макух
Victoria, B.C., Ph. 384-2292
1112 Caledonia Ave.
20. — Порт Алберні 10:30 рано
27. — Вікторія 10 рано

ЦЕРКОВНІ СВЯТА

Юліянський календар:

17 червня. Пресв. Євхаристії (необ. свято)

25 червня. Христа — Чоловілюбця (необ. свято)

4 липня. Четверта неділя. Голос 3

7 липня. Різдво св. Івана (необ. свято)

11 липня. П'ята неділя. Голос 4

12 липня. св. Петра й Павла (необ. свято)

18 липня. Шоста неділя Голос 5

25 липня. Сьома неділя Голос 6

Григоріянський календар:

24 Червня. Різдво св. Івана (необ. свято)

29 червня. св. Петра й Павла (необ. свято)

4 липня. П'ята неділя. Голос 4

11 липня. Шоста неділя. Голос 5

18 липня. Сьома неділя. Голос 6

25 липня. Восьма неділя. Голос 7

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton

Найбільша в Едмонтоні й одинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з ґраніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, ґраніту й брондзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова достава. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 25% опусту від нормальної ціни.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИЙ ЗАКЛАД

★ найнижча ціна найкраща обслуга

ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ ★

М. Панилик — управителі — М. Пасемко

PARK DALE FUNERAL HOME

ST. PAUL — PHONE 645-3902 — ELK POINT — RADWAY

ПРАЗНИК У МОНДЕРІ ЦЬОГО РОКУ:
в НЕДІЛЮ, 27 червня

ПОРЯДОК БУДЕ ТАКИЙ:

26 червня, субота ввечері:
год. 7-а: Велика Вечірня з Литією. Проповідь. В час відправи Отці будуть сповідати.

27 червня, неділя:
день св. апостолів Петра і Павла.
Для вигоди прочан будуть правитися св. Літургії від год. 6-ої до 9-ої ранку щопівгодини. В час відправи Отці сповідатимуть у церкві.

10 година на Голготі:
Врочиста св. Літургія. Щороку служив її наш дорогий едмонтонський Владика. Цього року Його Преосвященство бере участь у торжествах Торонтської епархії, тому не зможе бути з нами. Одначе він передав усім прочанам своє архиєрейське благословення та дозволив, щоб **повний відпуст**, який надано парафіяльним церквам на їх роковий празничний храм, за Апостольською конституцією «Наука про відпусти» з 1 січня 1967 р., вірні могли дістати в неділю, 27 червня. Згадана конституція дає Владикам право переносити відпусти храмового празника на інший день.
Вимоги для одержання відпусту: 1. бути в стані Божої ласки 2. відвідати церкву 3. в час відвідин церкви проказати один раз „Отче наш" та один раз „Вірую" (символ віри). Просимо звернути увагу на нові приписи про одержання відпустів „конституції про відпусти". Після св. Літургії буде водосвяття.

12 година на Голготі:
читана св. Літургія для тих, що приїхали з дальших околиць.

Від год. 10-ї Отці будуть сповідати на площі мондерської Голготи.

Щороку не лише мондерці, але й сусідні парафії спішили громадно на цей роковий празник. Запрошуємо всіх і цього року. Не забувайте, що Мондер був і на довго залишиться головним осередком нашої Української Католицької Церкви в Алберті, зараз після катедрального храму в Едмонтоні. Вітаємо Вас, Дорогі Гості й Прочани!

ОТЦІ ВАСИЛІЯНИ

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ◆ Виходить щочетверга в Едмонтоні ◆ Видає Спілка «Українські вісті» ◆ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ◆ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ◆ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10067 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta
Телефон 422-5708 Telephone
Second class mail registration number 1035.

ЗА БАГАТОМОВНІСТЬ І БАГАТОКУЛЬТУРНІСТЬ КАНАДИ

Михайло ХОМ'ЯК

У Вікторії, столиці Британської Колюмбії, 14 червня почалась нарада над новою конституцією Канади. В конференції беруть участь представники федерального уряду під проводом прем. П'єра Трюдо та представники провінційних урядів під проводом своїх прем'єрів (за винятком прем'єра Саскачевану Тачера, бо в тій провінції 23 червня відбудуться вибори до провінційного парляменту). В основному йдеться не тільки про згоду всіх учасників на розмежування влади федерального уряду і провінційних урядів в усіх ділянках публічно-господарського життя, зокрема розподілу податків, але передусім про таке її сформулювання, яке вдоволяло б усіх, у першу чергу Квебек. Якщо ні — нарада у Вікторії, напевно, не буде останньою.

Дотепер відбулось уже шість таких нарад, сьома почалась, а за нею прийдуть нові, щоб надати конституції Канади з 1867 року нове обличчя як суверенній державі. Тому теж по Канаді роз'їзджає тепер парляментська комісія, складена з послів і сенаторів (між ними є сен. П. Юзик) і прислухається до думки своїх громадян чи їхніх речників у цій засадничій справі.

УКРАЇНЦІ ЕДМОНТОНУ. Речники української спільноти Едмонтону з'ясували побажання і вимоги згаданій спільній парляментарній комісії 7 червня, передавши їй меморіял, документ на 27 сторінок, від Клюбу українських професіоналістів і підприємців, що його підтримали владики обох українських Церков та місцевий відділ КУК.

З'ясувавши коротко досягнення українських поселенців Канади в усіх ділянках життя (сторінки: 1-7), речники: адв. П. Саварин, шкільний інспектор В. Косташ, адв. Л. Дікур, адв. Я. Дзеник та члени делеґації (голова відділу КУК д-р В. Гирак, голова Клюбу д-р Л. Фарина і кол. голова Гр. Барабаш) переконливо мотивували вимогу українських поселенців, щоб нова конституція врочисто ствердила засаду: «Канада є багатокультурною і багатомовною країною, в якій дві мови: англійська і французька є офіційними».

Нова конституція Канади повинна мати теж постанови закону про права кожної національної групи в Канаді, згідно з природним правом, плекати і розвивати свою власну мову, релігію і культуру. Поданий документ піддає критиці поділ на дві упривілейовані «раси засновників» Канади і на дві головні культури: англійську і французьку з тим, що всі інші групи мусять засимілюватись в одній з цих культур.

«Ми віримо в засаду рівної співучасти всіх людей, які вклали свій внесок у розвій і поступ Канади. Ми не віримо в якісь окремі привілеї т. зв. засновницьких рас, бож поділ на раси засновників і незасновників не може бути оправданим у демократичнім суспільстві, заснованім на рівності громадян».

Єдність Канади не може спиратись на одній або двох мовах чи культурах, але на рівності. Тільки єдність, заснована на повній рівності всіх рас у Канаді, видержить іспити історії. На підтвердження цієї засади автори документу пригадують з промови покійного А. Стівенсона в Об'єднаних Націях 1963 року такі слова: «Історія тиранії і несправедливости далеко старша, за історію свободи і справедливости. Всеж ми знаємо дуже добре, що ніяка спільнота, національна або міжнародня, не може процвітати або довго тривати, якщо не забезпечить усіх людських, політичних і економічних прав».

«Отже, є тільки одна логічна основа для країни такої, як Канада, а нею є основа багатокультурности і повне визнання конституцією права всім національним групам Канади вивчати свої мови в школах. Усе інше не гідне Канади як нації» (стор. 7-13).

У п'ятьох наступних розділах автори документу з'ясовують вимоги до федерального і провінційних урядів та їх відповідальність за розвій української мови й культури, згідно з засадою багатокультурности. Провінційні уряди повинні подбати про те, щоб доповнити законодавство з метою усунути всі перешкоди, якщо йдеться про навчання національних мов у всіх школах, колеґіях, університетах та інших навчальних закладах. Хай провінційні уряди введуть закони, що облегшать навчання української мови всюди там, де є достатня вимога щодо неї.

Далі, меморіял вимагає заснувати в університеті Альберти в в Едмонтоні інститут східньоевропейських студій, створити осередок студій українознавства в цьому ж університеті для плекання культури і літератури національних груп, зокрема української, та вможливлення національним групам, зокрема українській, користуватись усіма засобами масової інформації (преса, радіо, телевізія, фільми), усунувши всі перешкоди в приватних і державних радіостанціях і телевізійних станціях, якщо йдеться про інші мови, ніж англійська чи французька.

Розпорядження адміністративного чи юридичного характеру повинні бути однакові для всіх мов: англійської, французької чи української. Радіо і телевізійні станції повинні подбати про програми з історії та сучасного життя українців Канади. Міністерства освіти провінцій повинні призначити фонди з метою скласти програми навчання української мови, історії і культури в початкових і нижчих середніх школах. А щоб новоздобуті права не були порушені чи скасовані, федеральний уряд хай створить адміністративно-дорадче тіло для всіх національних груп, якщо йдеться про масові засоби передавання вісток (стор. 13-26).

До цього документу долучені дві прилоги: статистичні дані населення Канади в роках 1871-1961 і мапа поселення українців у трьох степових провінціях Канади на основі перепису населення з 1961 р.

Приявні в залі українці нагородили речників української спільноти голосними оплесками, як і теж схвалили такими ж оплесками становище і підхід двох українських дискутантів: студ. В. Сірана та вчителя Василя Кобилюка.

ВІДГУКИ ІНШИХ. Альбертський прем'єр Г. Стром — про це «УВісті» вже повідомляли — висловив свою

(закінчення в 3-тій колонці)

ЗА БАГАТОМОВНІСТЬ

(закінчення передової)

підтримку тезі про багатокультурність Канади, посилаючись на документ представників української громади Едмонтону. Місцевий щоденник, як не раз уже бувало, подав застереження, хоч друкував голоси, що не погоджувалися зі становищем редакції. Минулого тижня римо-католицька газета «Вестерн Кетолик» принесла редакційну статтю в оборону тези про багатокультурність, заявляючи виразно підтримку домаганням українців.

Усім нам повинно залежати на тому, щоб домагання української спільноти, в тому й едмонтонської громади, знайшли своє місце в конституції і законодавстві країни.

Вінніпезький митрополит Максим говорить про

Наше церковне становище

Вінніпезький митрополит Максим дав інтерв'ю, відповідаючи на різні питання про теперішнє наше церковне становище. Інтерв'ю провели у Вінніпезі п. Зенон Круцько і д-р Михайло Марунчак.

Текст уміщений в «Інформаційному бюлетені» (ч. 2) Крайової Ради українських організацій за патріярхат Української Католицької Церкви.

6 червня митрополит Максим поїхав до Риму.

* * *

Преосвященніший Владико, як віддзеркалює українська та англомовна преса у вільному світі, наша спільнота, зокрема українці-католики дуже затривожені трагічним положенням Української Католицької Церкви на рідних землях, як теж скомплікованою ситуацією нашої Церкви на Заході під цю пору. Ваші вияснення були б дуже авторитетні в справах та могли б роз'яснити не одне питання.

1

● Скажіть, будь ласка, як треба розуміти, що проблему нашої Церкви в Україні чинники Римської курії в дипломатичних розмовах з Москвою промовчують. Загребський двотижневик «Глас Концила», до речі, католицький орган, пише, що монсіньор Казаролі, питання нашої Церкви навіть не порушував у часі своєї візити в Кремлі.

Відповідь. Є очевидним, що Святіший Отець, як наслідник св. Петра й видимий голова Христової Церкви, а враз з ним й органи його верховного правління, цебто Римська курія, обов'язані боронити сьогодні перед гнобленням і переслідуванням безбожного комунізму не тільки католиків усіх обрядів, в тому й українців-католиків, але всіх християн узагалі. Саме апостолові Петрові і його наслідникам Христос сказав: «Паси вівці мої». Тож, якщо монсіньор Казаролі в своїх розмовах з кремлівськими представниками боронив інтересів лише римо-католиків, промовчуючи трагічну долю Української Католицької Церкви, яка вже пролила стільки крови в обороні Христа і Його суверенних прав, він зробив велику кривду не лише нашій Церкві, але показався невірним речником Апостольського престолу.

2

● Чи є якібудь вигляди, що кардинал Вишинський, примас Католицької Церкви в Польщі, якому підлягає понад двісті тисяч українських вірних Української Греко-Католицької Церкви, оформить ієрархію для цього числа вірних, забезпечить цих вірних достатнім числом священиків, відкриє духовну семінарію, придбає літургійні книги, молитовники, релігійну літературу тощо? Що робить наша ієрархія у вільному світі в цій справі?

Відповідь. Силою конкордату Апостольського престолу, який дотепер не був відкликаний, Українська Католицька Церква має право існування як Церква, зі своєю ієрархією й конечними установами на території сьогоднішньої Польщі. Творення нових епархій нашої Церкви і назначення їхніх єпископів, згідно з конкордатом, належало Апостольському престолові, в порозумінні з польським урядом.

Сьогодні, згідно з постановами II Ватиканського собору, в цих справах мав би мати голос наш верховний архиєпископ, враз зі своїм архиєпископським синодом. Наша ієрархія вже в часі собору обговорювала цю справу з компетентними чинниками й далі постійно нею турбується. Великою перешкодою тут є Москва, яка натискає на комуністичний уряд Польщі, щоб не визнати правно нашої Церкви, а також нехіть, а то й спротив деяких представників польської ієрархії. Апостольський престіл шукає розв'язки тієї важкої і для нас болючої проблеми.

3

● Вичувається з пресових комунікатів та гарячкової дискусії, що лист префекта Східної конгреґації з 10 квітня 1970, яким в імені Святішого Отця і за його одобренням повідомлено Блаженнішого верховного архиєпископа Иосифа, що проєкт створення Київсько-галицького патріярхату не може бути здійсненим, а послідовно проголошення такого патріярхату не може бути узгляднене, українська спільнота прийняла як своєрідний ворожий акт, спрямований проти добра нашої Церкви. Яке Ваше та канадської ієрархії становище в цій важливій справі?

Відповідь. Якщо йдеться про питання відповіді ієрархії УКЦеркви на рішення Свящ. конгреґації для Східних Церков відносно постанов архиєпископського синоду 1969 р. в Римі, наша ієрархія хоче зайняти в цій справі спільне становище в формі синодального рішення. А це можна зробити тільки в час наступного синоду нашої Церкви. З цих причин дотепер не було спільної офіційної відповіді з нашого боку.

4

● Говориться в нас часто про підготову наступного синоду УКЦеркви, вказується навіть місце, час тощо. Чи можете поінформувати, Преосвященніший Владико, нашу спільноту, як далеко ці справи зреалізовані і коли відбудеться наступний синод нашої Церкви?

Відповідь. Як вже відомо з преси, наступний архиєпископський синод нашої Церкви запланований на час відвідин верховного архиєпископа Иосифа в Канаді, конкретніше на час його перебування у Вінніпезі в днях 21-25 червня.

5

● Публічна опінія уважає, що доражджувана спільним великоднім пастирським посланням канадської ієрархії реакція проти того, щоб тільки демаскувати фальшиву й облудну пропаганду проти патріярхату, є заслабою в обличчі очевидного порушення Східною конгреґацією наших помісних прав правління, які випливають з Берестейської унії і були своєрідно потверджені найновішим декретом Вселенського собору про Східні Церкви.

Чи не було б вказаним доповнити цю нашу реакцію більш радикальною дією?

Відповідь. Наші старання про створення Київсько-галицького патріярхату повинні йти передусім по тій лінії, де перед нами видвигають засадничі труднощі проти нього. З листа префекта Східної конгреґації ясно виходить, що ці труднощі зводяться до трьох категорій чи секторів церковного життя, а саме до сектора канонічного, екуменічного й пасторального, де, як підкреслюється, труднощі характеру канонічного стоять на першому місці. Тому наші старання повинні змагати передусім до того, щоб усунути й побороти ці труднощі.

Інші труднощі, хоч дійсні, легко будуть поборені.

6

● Чому перед мирянами промовчано впродовж цілого року зміст листа Східної конгреґації з 10 квітня 1970 р.?

Відповідь. Лист цей був надісланий нашому верховному архиєпископові Кир Иосифові. Всі інші наші владики одержали лише копію цього листи для інформації (пер оппортуна коношенца). Тому до верховного архиєпископа належало рішення уприлюднення цього документу. Якщо верховний архиєпископ уважав за вказане почекати з опублікуванням цього листа, треба вірити, що на це він мав дуже поважні причини.

7

● Яке Ваше становище в справі номінації нових єпископів, яка сталася вже після ухвал IV архиєпископського синоду?

Відповідь. Згідно з постановами II Ватиканського собору і заявою Свящ. конгреґації для Східних Церков з 25 березня 1970 відносно точки 7-ої соборного декрету про Східні Католицькі Церкви, назначення обох єпископів-помічників для філядельфійського митрополита, навіть у теперішніх ненормальних обставинах нашої Церкви, повинно було відбутись принаймні в порозумінні з нашим верховним архиєпископом, якщо вже не зі синодом нашого єпископату.

8

● На Ваш авторитет, Преосвященніший Владико, часто покликаються в дискусії та заявах, які стосуються становища митрополита Сенишина відносно питань патріярхату УКЦеркви. Чи могли б Ви сказати про дату розмов, зміст тощо?

Відповідь. Коли йдеться про дискусії та заяви, які стосуються становища митрополита Амвросія Сенишина відносно патріярхату УКЦеркви, де часто покликаються на мій авторитет, я хочу ствердити наступне:

а) На нараді з митрополитом Сенишином 10 квітня 1970 в Оттаві, ми договорились до того, що митрополит Амвросій вишле до Святішого Отця листа зі заявою, що він долучає свій підпис до українських католицьких владик у справі створення українського католицького патріярхату, а копію цього свого листа перешле Блаженнішому для інформації. Цю копію він мав вислати верховному архиєпископові поштою або передати через мене, тому що за місяць часу я мав виїхати до Европи і стрінути в Римі верховного архиєпископа.

б) Вістка про рішення митрополита Сенишина долучити свій підпис до підпису українським католицьких владик у справі створення українського католицького патріярхату була проголошена в українській пресі.

в) Час минав, але я не одержував копії такого листа митрополита Сенишина до Папи в цій справі. Теж верховний архиєпископ, як заявив мені, копії такого листа не одержав.

г) Така ситуація тривала до 27 березня ц.р. 27 березня 1971 при відвідинах митрополита Сенишина у Філядельфії, я запізнався в присутності секретаря СКВУ Г. Білинського з копією листа митрополита до Святішого Отця з дня 15 травня 1970, де він заявляє, що долучує свій підпис до підписів українських католицьких владик у справі створення Українського Католицького Патріярхату. Про цей факт я поінформував президію СКВУ, на її нараді цього дня у Філядельфії. На питання, чому копія цього листа не була переслана верховному архиєпископові, не маю точної відповіді.

9

● Ваш виступ перед англомовною публікою у Вінніпезі 15 лютого, який пізніше був скоментований у часописі «Прогрес» 28 лютого, дехто розуміє, що українські владики не можуть скликати архиєпископського синоду з уваги на брак ефективної території верховного архиєпископа. Яке є розуміння територіяльности в інтерпретації Східної конгреґації і як його розуміє українська ієрархія?

Відповідь. Стаття редактора о. С. Їжика, що появилася «Поступі» з 2 травня ц.р. під заголовком «Чи є патріярхат без території?», належно доповняє неповне зреферування моєї доповіді перед англомовною публікою в дні 15 лютого ц.р. у Вінніпезі. Іншими словами, існують патріярхати без т.зв. ефективної територіяльности.

10

● Чи правда, що, не зважаючи на Ваш вибір, Преосвященніший Владико, на канадській конференції абсолютною більшістю голосів до складу Східної конгреґації, до тієї конгреґації, замість Вас, увійшов єпископ Руснак з Торонта?

Відповідь. На жаль, на це питання не можу Вам дати відповіді, бо тут я зв'язаний секретом голосування.

11

● В останньому часі винесено під дискусію нашої спільноти найновіше розпорядження Східної конгреґації, яке йде в розріз з традицією нашої Церкви. Маємо на увазі видану заборону українським владикам висвячувати жонатих священиків. Чи того роду розпорядок не йде в розріз з духом постанов останнього Вселенського собору?

Відповідь. Письмо Свящ. конгреґації з 2 лютого ц.р., яким забороняється українським католицьким владикам Канади висвячувати жонатих кандидатів на священиків, є лише пригадкою заборони висвячувати жонатих кандидатів до священичого стану з 18 серпня 1913 р. Ця заборона не згідна з традицією Східних Церков, і згідно з постановами II Ватиканського собору (декрет «Про Східні Католицькі Церкви», ч. 6) вона повинна бути відкликана.

12

● Що зробила дотепер комісія, яка була створена для кодифікації права Східних Церков в дусі постанов останнього Ватиканського собору?

Відповідь. Як відомо, комісія, покликана до кодифікації нового канонічного права Східних Церков, в дусі постанов II Ватиканського собору, дотепер, на жаль, не зробила майже нічого. Це одна з причин численних труднощів, що їх стрічають Східні Церкви, передусім наша Українська Католицька Церква в проведенні постанов цього Собору в життя.

13

● Яку акцію задумуєте започаткувати як відповідь на заборону виїзду Блаженнішого до Канади? Вже даються чути голоси, що Блаженніший з в'язня Сибіру став в'язнем Ватикану.

Відповідь. Це питання надзвичайно болюче та складне. Його прийдеться обговорити найперше з Блаженнішим Иосифом та чинниками Ватиканської курії.

БІЧНА АНТЕНА

З ЕДМОНТОНУ

Комунофільська група ТОУК, одержавши з України статую Василя Стефаника, притулила її в Едмонтоні, в «жалюгідному кутку». Була про це в «У-Вістях» коротка статтейка, на яку торонтська комуністична газета «Життя і слово» (ч. 24) відповіла довжелезною статтею. Заголовок гнівний: «Ганьба їм!» Підзаголовок такий самий: «У відповідь єзуїтам з «Українських вістей».

Гнів гнівом, але факти є факти. Торонтська газета — не в гнів кажучи — не заперечує, що Стефаник опинився в жалюгіднім кутку, і не твердить, що в ювілейний рік познущалися з нього єзуїти.

З ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Несподіванку читачам робить філядельфійська «Америка» (ч. 92). На першій сторінці дає резолюцію УККА, що висловлює «підтримку верховному архиєпископові та очолюваному ним синодові», а на другій сторінці є редакційна стаття п.з. «Протестаційні акції треба змінити».

Ого, — скаже заскочений читач. Але прочитавши заклик протестувати в оборону ув'язнених українських діячів культури, скаже спокійніше: ага.

З ЧІКАГО

Недавня висвята єпископів у Філядельфії, каже чікагська «Нова Зоря» (2. 23), свідчить про нашу силу і нашу слабість. Сила — в церковному рості, а слабість — у розполітикованості деяких груп.

Конче треба третьої редакційної шухляди, щоб примістити українських владик Канади, які не брали участи в демонстраціях, але також відмовилися бути гістьми на торжестві філядельфійського росту.

З ОДЕСИ

У кого має бути жидівська голова, як не в голови кагалу?

Інформує київський журнал «Україна» (ч. 22), що ходили совєтські журналісти на розмову до Йозефле Грінфельда, голови одеського кагалу. Що він скаже на те, що сіоністи горлають, нібито в СССР закривають синагоги?

Грінфельд відповів, що одеська синагога відкрита, навіть дозволив фотографувати жидів у час молитви. Потім довго нарікав на ізраїльських сіоністів, що вигадають наклепи на Совєтський Союз. Скільки звідти ллється поганої пропаганди! І хіба ж дивно? «У них багато синагог», додав невинно Грінфельд.

НЕВІДОМО ЗВІДКИ

Хитро полюють ізраїльських агенти на совєтських жидів. Підманюють, а потім знущаються і з Ізраїлю не випускають. Уже є більш як шість тисяч таких жертв. Однією з них був Абрам Черчес. Завдяки щасливій долі та совєтській опіці — він знову в СССР. Дуже тепер радий, що позбувся «знущань і принижень».

Де живе колишня жертва лютих агентів? Цього совєтська преса не розголошує. Ясна річ — з уваги на агентів.

Групова Проща до Святої Землі

ВІД 15 ЖОВТНЯ до 4 ЛИСТОПАДА 1971 року

ВІДВІДАЙТЕ:

Єрусалим та інші місця в святій землі

А ОКРІМ ТОГО:

РИМ * ЛЮРД * ФАТІМУ * МАДРИД та ЛІСБОН

21 ДНІВ — $1,050.00

В ЦІНІ ВКЛЮЧЕНІ: переліт, переїзди з летовища та на оглядини святих місць, готелі (зі сніданням включно).

Туру вестиме: – о. митрат М. Сопуляк який побував у всіх місцевостях

Наше бюро полагоджує справи всяких подорожей.

ЗА БЛИЖЧИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО:

Іван ДОРОСЕВИЧ — Байрон МЕТЕСОН — Моллі БАСАРАБА

Astro Travel Service

10019 - 103 Ave. Centennial Bldg. Tel.: 423-2351

Edmonton, Alberta

ВАШЕ МИНУЛЕ НАЛЕЖИТЬ ДО АРХІВІВ

Д-р В. І. Сміт — Домініяльний архівар звертається до всіх етнічних груп у Канаді, щоб вони допомагали вчинити Публічні Архіви правдивим дзеркалом Канади.

(Спеціально для К. С.) — Публічні архіви Канади то департамент федерального уряду, що служить, як колективна пам'ять нашого народу. Засновані 1872 р., архіви мають завдання зберігати всі історичні документи федерального уряду і збирати всі інші текстові й образові документи, в котрих відбивається якаiебудь історія розвитку країни і її народу. Засяг діяльности архівів є дуже широкий і обмежений тільки фінансовими спроможностями й межею, до якої поодинокі особи і групи, які посідають, або творять історичні документи, бажають співпрацювати для забезпечення і збереження тих документів.

Королівська Комісія двомовности і двокультурности зазначила, що „не було достатнього заінтересування минулим країни, щоб забезпечити Публічним архівам потрібні засоби й фонди". А проте архіви придбали велику і вартісну збірку завдяки співпраці численних осіб і організацій. До вісімдесяти мільйонів предметів призбираних архівами, входять мапи, пляни, образи, фотографії, фільми і документи уряду, церков, торговельних спілок, товариств і поодиноких осіб. Ті документи ілюструють історію політичних інституцій Канади, географічного поділу й економічного, соціяльного і культурного розвитку.

Збірки різняються щодо величини від кількох сторінок до мільйонів сторінок. Ніодна етнічна, культурна чи соціяльна група, ніодин предмет, майже ніодна подія не залишилася незауваженими. При пильних розшуках можна знайти інформації про такі справи, як поселення ісляндців у Манітобі, японська імміграція у Британській Колюмбії та італійські громади в Монреалі й Торонто.

Більше ніж колинебудь перед тим, канадці хочуть знати про своє минуле; більше ніж колинебудь перед тим вони свідомі „інших етнічних груп" і їхньої ролі у спільній історії. Більше того, етнічні громади стали дозрілими і ставлять свої вимоги. Коли Публічні архіви мають бути правдивим дзеркалом нації, — роля всіх етнічних груп мусить бути добре удокументована. З тією ціллю архіви звертаються з особливим закликом до різних етнічних груп, щоб вони приєдналися до справи.

На горищах, у підвалах, у бюрах і в різних інших місцях мусять бути папери (листи, записки, рахунки, фотографії, газети, звідомлення і інші писані і друкован матеріяли), які колись були важливі для того, хто їх збирав, але тепер уживаються рідко, або лежать майже забуті. Такі матеріяможуть бути дуже вартісні для історика.

Багато людей можуть мати архівні документи. Голови і секретарі клюбів і організацій, редактори етнічних газет, письменники, священики, проповідники, правники, так само, як і організації, церкви і соціяльні групи можуть мати вартісні документи, якими вони тепер не користуються, а навіть нищать їх через недостачу місця. Кожна організація, або особа може віддати свої папери до архівів. Коли папери мають історичну вартість, вони будуть постійно збережені для користування майбутніми генераціями.

Тому, що Публічні архіви збільшили свої заходи для збірок документів всіх етнічних груп, зроблено декілька важливих заранжувань. У січні минулого року публічні архіви заключили умову з Транс-канадським Союзом Канадців німецького роду, згідно якої документи Союзу під сучасну пору неуживані, будуть перевезені до архівів. З кількома іншими групами ведуться розмови у справі регулярних передач документів. В кількох останніх місяцях архіви одержали деякі документи канадців голляндського походження, включно з інтересними листами від їхніх свояків з Голляндії й Індонезії, писаними зараз після другої світової війни. Одержано також матеріяли до недавної історії духоборів у Британській Колюмбії.

Публічні архіви мають теж на переховані найбільшу збірку документів відносно етнічних груп у Канаді — документи федерального департаменту про справи громадянства й іміграції. Ті збірки, кількістю у кілька мільйонів сторінок поміщують такі справи як селекція імігрантів, їх перевіз до Канди і поселення. Знаходиться там інформації про українців, поляків, болгар, бельгійців, італійців, японців, вірмен, східніх і західніх індійців і численних ниш груп.

Глин П. Аллен, старший зв'язковий урядовець Відділу громадянства при міністерстві Внутрішніх справ, відогравав головну ролю, від років, пригадуючи етнічним групам зберігати матеріяли історичної вартости.

Документами зложеними в Публчиних архівах може завжди користуватися особа, або організація, що їх подарувала; вони також доступні кожному для історичних досліджень, оскільки не поставлено застережень. Документами різних урядових департаментів, які мають менше ніж тридцять років, можна користуватися за дозволом відповідного департаменту. Це значить, що численні урядові документи датовані після 1941 р. не можуть бути бачені в 1971 р., але більшість документів датованих перед 1941 р. є відкрита. Документи, зложені в архівах приватними особами й організаціями, можуть мати різні застереження. Коли документи старі, вони звичайно доступні для кожного, але користуватися листами все ще живих осіб не дозволяється. Доступ до документів з недавного часу може бути обмежений, аж вони досягнуть десяти- двадцяти-, або тридцятирічної старости, або від дослідника можна вимагати, щоб він постарався про дозвіл від домініяльного архізара, або власника документів. Де потрібно, обмеження можуть бути узгіднені між Публічними архівами і депозитором, після обговорення, що буде в найкращому інтересі кожного зацікавленого.

Кожну особу, що хотіла би знати більше про Публічні архіви, запрошується писати до: The Dominion Archivist, Public Archives of Canada, 395 Wellington Street, Ottaca, Ontario, KIA ON3.

ГОЛОС МАЄ МЕЙОР ЕДМОНТОНУ

КЛОПОТИ МІСЬКИХ МУНІЦИПАЛІТЕТІВ

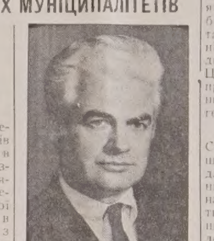

Айвор Дент, мейор

Канадська федерація мейорів та муніципалітетів вдбула свою конвенцію в Саскатуні. Конвенція розпочалася 14 червня. Протягом одного року я був президентом цеї національної організації й маю намір в часі конвенції уступити з того становища. То був для мене дуже цікавий рік і в тому часі канадські муніципалітети зробили великий крок уперід.

Один з найбільших осягів був на федеральному полі. П. Робарт Андрас був призначений міністром, який в будучности, на все-канадській площині має турбуватися справами міст. Це є рідке явище — мати в Оттаві когось, що має турбуватися справами міст.

Від довгого часу канадські проблеми пачинають зосереджуватися у великих містах; проблем збирається щораз то більше; й досі небагато зроблено, щоб звернути уваги на муніципалітети, які прямо кричать за допомогою. Як минали роки, так наростали й свіжі проблеми. Від муніципалітетів ожидано, що вони переберуть більшу відповідальність за послуги, яких домагаються мешканці, але притому їхні прибутки не держали кроку видаткам й міста вдержувалися головно із податку від нерухомостей. Треба сподіватися, що в нових завданнях п. Андраса буде м. ін. поважний дослід над муніципальними прибутками та над тягарем різних послуг, що їх муніципалітети мусять давати своїм мешканцям. Якщо це станеться, то можливо, що в найближчій будуччині можемо сподіватися якоїсь допомоги, щоб подолати видаткам, зв'язаним із послугами для місцевого населення, або коротко, досить допомоги від вищих урядів, щоб задержати постійний зріст податків від нерухомостей.

Протягом багатьох років Канада пробувала розв'язати проблеми її горожан, атакуючи різні — муніципальні, провінційні та федеральні уряди — кожного зокрема.

В тому, році, коли я був президентом муніциполітетів, наступив перелім. Ми тепер сідаємо разом, перший раз в історії Канади, щоб опрацювати спосіб діяння для всіх трьох урядів, які мають працювати разом як один.

Міста включно з Едмонтоном, вже виросли з того часу, коли всіми важнішими справами міста займалися вищі уряди. Але, коли перед сто роками загал людей міг давати собі раду в житті, закінчивши шосту клясу, тепер більшість людей кінчає вищі школи й муніципалітети мусять покривати велику частину коштів навчання. Там де колись поліцист з містечка вів слідство в справі якоїсь малої провини, яку хтось поповнив, там сьогодні рафінований злочин вимагає великого вкладу гроша, щоб захищувати життя та майно мешканців. Там, де ми колись мали неписьменність, тепер загальна універсальна освіта дає кожному спроможність читати різні книги. Через те, очевидно, зростають значно кошти вдержування бібліотек. Вищезгадане є лише кількома маленькими прикладами із соток того роду, які можна навести, щоб показати, чому так страшно зросли кошти міської господарки. Ніхто не буде вдоволений сьогодні брудною дорогою, коли автомобілі є звичайним середником їзди для кожного. Але основне джерело прибутку, податок від нерухомостей, в дійсності не змінився, а тимчасом зміна є конечна, щоб наша суспільність не застоювалася й не гинула.

Протягом минулого року, представники всіх провінцій зустрічалися з Канадською федерацією мейорів та муніципалітетів. Вони договорилися, щоб започаткувати спільні наради представників усіх трьох урядів з федеральним урядом та муніципалітетами для обговорення муніципальних проблем. Це теж історичний перелім в муніципальних урядів. Це означає, що міський, провінційний та федеральний уряд погодилися обговорювати разом ці справи так, що всі проблеми міських округ можуть бути задовільно розв'язані. Тепер ми можемо сподіватися, що в наступних роках ми всі будемо працювати разом, щоб вдержувати наші міста в такому виді, щоб вони були приємними місцями, щоб у них жити.

Ivor Dent

Айвор Дент, мейор

Зберігаймо українську мову й культуру

(СЛОВО, ВИГОЛОШЕНЕ НА КОНЦЕРТІ 28 ТРАВНЯ З НАГОДИ 80-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ В АЛБЕРТІ)

Українська спільнота в Алберті, а зокрема в Едмонтоні, святкує велике свято 80-річчя поселення перших українців у Алберті.

То свято зачалося властиво 22 січня ц.р., коли посадник Едмонтону д-р І. Дент підніс синьо-жовтий прапор з нагоди 52-річчя проголошення самостійної Української держави, згадуючи притому й наших піонерів, що 80 років тому почали класти основи під наше українське життя в Алберті. При кінці квітня ц.р. Едмонтонський відділ КУК вшанував наших піонерів окремим бенкетом, який вшанували своєю приявністю м.ін. прем'єр Алберти Г. Стром, президент та канцлер Албертського університету, міністри, Владики обох українських Церков, члени легіслятури, преджставники національних груп та інші визначні гості.

На бенкеті прем'єр Г. Стром виголосив промову, що має історичне значення для всіх національних (етнічних) груп, а головно для нашої української спільноти. М.ін. прем'єр заявив, що албертський уряд піддержуватиме многокультурність та що мови національних (етнічних) груп будуть вважатися рівні з французькою мовою та що ними можна буде користатися при навчанні в школах. То значить, що українську мову не будуть вивчати лише як один шкільний предмет, але що українською мовою можна буде навчати інших шкільних предметів.

Заява нашого прем'єра ставить нам перед очі проблему, від розв'язки котрої залежатиме наш дальший національний та культурний розвиток. Ця проблема й висуває до нас питання, як ми маємо до неї поставитися. А розв'язувати цю проблему можна в різний спосіб.

1. Ми можемо піти по найлегшій лінії опору, включитися в державну англійську чи французьку двомовність і перетяти наш традиційний зв'язок з нашими піонерами, нашими батьками, нашою культурою й залишити з нашої традиції лиш наші танці, вареники, борщ та голубці. Здається мені, що майже нема такого українця в Канаді, який не осуджував би такої розв'язки. Ми навіть п'ятнуємо її як зраду піонерів, наших батьків, братів та сестер, з яких одні промостили нам шлях у Канаді, а другі протиставляться натискові окупанта на рідних землях серед надзвичайно важких обставин.

2. Ми можемо погодитися з концепцією комісії двомовности й двокультурности й обстоювати там, де це можливе, навчання української мови по школах й поза школами як третьої додаткової мови. Така розв'язка нас теж не вдоволяє, бо вона є невистарчальна для нас, як спільноти.

3. Якщо дві перші розв'язки нам не відповідають, то нам не залишається нічого іншого, як спільно й усіми силами обстоювати многокультурність і домагатися рішуче від федерального й провінційного уряду, щоб українська мова була визнана нарівні з французькою та щоб частина шкільних предметів викладалася в українській мові.

Перед нами великі можливості, але одночасно й велике завдання та велика відповідальність. Завдяки нашій спільній співпраці наше положення відносно навчання української мови в Алберті представляється краще, як по інших провінціях. Велике признання належиться м.ін. тому, хто тепер очолює це змагання за навчання української мови, проф. д-рові М. Лупулові, голові Українського професорського клюбу при Албертському університеті.

4. При розв'язці вищезгаданого питання виринає справа тих канадців українського роду, що не знають української мови, але цікавляться українською справою й включуються в українське життя в Канаді.

В першу чергу ми не повинні нікому робити викидів за незнання української мови. Треба виявити їм повне зрозуміння, заохочувати їх до праці в наших організаціях і ступнево включати їх в наше національне та суспільно-громадське життя. Канадець українського роду, що не знає української мови, але цікавиться українським життям, є більше вартісним для нас за того, що знає українську мову але ніде не проявляє себе в українському житті. Батькам, які самі не знають української мови, або живуть у мішаному подружжі, а посилають своїх дітей до рідної школи і дають змогу своїм дітям навчитися української мови, пісні та танців, належиться велика шана.

В минулому канадці українського роду, на превеликий жаль, майже зовсім не діставали від уряду матеріяльної допомоги для вдержання та плекання своєї культури. Від перших початків поселення аж до сьогодні українські вечірні та суботні школи, курси народних танців, танцювальні ансамблі та хори були вдержувані виключно українською спільнотою, а саме українськими парафіями та українськими організаціями. За це належиться їм велике признання. Щойно відносно недавно заведено навчання української мови по державних школах, покищо, в обмеженому розмірі.

Сьогоднішна імпреза, в якій беруть участь діти, юнацтво та старша молодь з різних парафій та організацій, є доказом, що українська мова, пісня, танець та вся українська культура не є переходовим виявом одного покоління, але становить нерозривну частину українського життя в Канаді, в минулому, сучасному й майбутньому. То найкращий доказ, що канадські українці збережуть і закріплять свою ідентичніст. З уваги на те федеральний та провінційний уряд повинні нам прийти з матеріяльною допомогою в наших культурних змаганнях.

Сьогоднішний концерт зорганізувала філія УНО, якої завданням, як і багатьох інших українських організацій, є працювати над збереженням української мови й культури серед канадців українського роду. Цей концерт є черговим доказом, що канадці українського роду, навіть у дальших поколіннях, люблять й шанують свою мову й культуру. Нехай сьогоднішний спільний виступ нашої молоді буде ще одним запевненням, що наша пісня, наш танок „не вмре, не загине" та що наші культурні традиції будуть зберігати та продовжувати наші діти та наші внуки.

Слідами українських піонерів (4)

д-р І. ТЕСЛЯ

ПОРТЕДЖ ДЛЯ ПРЕРІ І БРЕНДОН

Після закінчення поїздок по Південносхідній Манітобі й Міжозерю, 14 липня 1969 р. можна було переїхати на Південні схили горбовини Райдінг Мавнтенс. В дорозі я відвідав два міста, Портедж ля Прері і Брендон, які відограли важливу ролю в піонерській добі нашого поселення.

Портедж ля Прері, 52 милі на захід від Вінніпеґу, знане було із стилевої української церкви, збудованої о. П. Ру в 1927 р. Парох о. А. Луговий познайомив мене з піонером, п. М. Кісом, який схарактеризував українські поселення якихсь 7 до 9 миль на північ і на схід від міста. Земля там родюча і люди живуть в достатку. На старші літа фармери залишають фарми своїм дітям і самі переходять жити в місті. Українська громада в Портедж ля Прері начислює бл. півтора тисячі осіб, головно робітників, фармерів, декілька купців, ремісників, лікарів та учителів. Громадське життя зосереджується в кількох товариствах.

У віддалі 131 миль на захід від Вінніпеґу розташувалося місто **Брендон;** бл. 30,000 мешканців, переважно брітанців; українці щодо числа на другому місці, бл. 2.5 тисяч. Місто чисте, в зелені, робить корисне враження. Українці зосередилися в дільниці коло залізниці. Тут стоять дві церкви, крамниці, Рідна Школа, й інші організації.

В порівнянні з англійською частиною міста українська частина, замешкала переважно робітниками, з яринними городами і квітниками коло хат, має своєрідний вигляд. Моїм головним інформатором була п-і Ю. Корият-Гайовська, довголітна учителька українських шкіл, яка прибула до Канади в 1913 р.

Місто Брендон перейшло до історії українців Канади як один з важливих культурних осередків піонерських часів. Тут в рр. 1908-15 діяла українська учительська семінарія т.зв. Рутеніен Трейнінг Скул, що випустила бл. півтора сотні українських учителів піонерів. Для українських фармерів-піонерів, Брендон був головним осередком постачання і служб.

З Брендону я переїхав до містечка Міннедоза (30 миль на північ), відкіля розпочав поїздки по смуги поселень на південь від Національного парку Райдінг Мавнтен.

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

(закінчення з 6 стор.)

називати осіб, щоб їм не було прикро.

Василь приїхав до Канади молодим хлопцем у 1924 р. Спровадив його брат, який уже був в Канаді. Брат запровадив Василя зараз по приїзді до свого знайомого, який мав ресторан і Василь став там на працю: мити посуду. Василь був дуже чемний і добрий хлопець і забрався щиро й завзято до праці. За короткий час він почав помагати в кухні при варенні страв й почав приготовляти малі перекуски (т.зв. „шорт ордерс"). До року він вже був другим кухарем у ресторані. Його брат Гринько відкрив свій власний ресторан і взяв Василя на головного кухаря. Всі три брати купили спільно дім („блок") на головній вулиці. В будинку був теж Гриньків ресторан. Василь відкладав зі свого заробітку частину грошей на сплату будинку й поволі його сплатив. Всі три брати були власниками будинку по рівній частині.

Десь в тому часі приїхав до Едмонтону торгівець нерухомостями („ріл-е стейт") Михайло („Майк"), якого відтак називали акулою („шарк"). Михайло взявся в Едмонтоні завзято до торгівлі будівельними площами та домами. Але він шукав таких, які міг купити або заміняти дешево, а відтак продати чи проміняти з добрим заробітком. В той спосіб він скоро доробляся. Михайло купив дешево, майже за половину ціни, невеликий готель в містечку на полудне від Едмонтону, в такій околиці, де один за другим готелі замикали, бо вони не виплачувалися. Він якось довідався, що Василь є власником третини будинку („блоку") й став намовляти Василя, щоб він заміняв свій уділ в будинкові за той готель. Очевидно, Михайло підніс ціну на готель дуже високо. Василь нікого не радився, але сам рішився заміняти свою частину в будинкові за готель. Михайло так вичисків, що Василь дав цілу свою частину будинку й лишився без уділу в будинкові й ще був винен решту грошей Михайлові. Василь перебрав готель, на якому було чимало довгів. Почав його провадити, але провадити не було що, бо до готелю майже ніхто не приходив на пиво, а з пива був найкращий прибуток. Як в готелі минулася протягом трьох днів одна бочілка пива то вже було багато. А й то не третий день треба було пиво виливати, бо вже було скисле.

Треба було готель заасекурувати. На готелі був довг і Василь заасекурував готель лише на ту суму, яку він завинив був Михайлові, бо не сподівався, що готель може згоріти. Але на біду багато не потрібно. З якоїсь причини готель згорів. Михайло зажадав, щоб Василь віддав йому всі гроші, які він був йому винен. Василь опирався, бо хотів ужити гроші з асекурації на відбудову готелю. Справа опинилася в суді. Василь програв справу, бо хитрий Михайло забезпечив свої гроші мортґеджем на готелі й суд наказав Ва-

(закінчення на 8 стор.)

Піонерський пікнік

В неділю, 20 червня в 2-ій годині пополудні відбудеться в парку Елк Айленд піонерський пікнік з дуже цікавою концертовою програмою. Головну промову виголосить провінційний міністер А. Головач.

Подав Д. Прокоп

МОНДЕР, АЛБЕРТА: ЮВІЛЕЙ БРАТА АДРІЯНА ЧСВВ

Властиво треба нам говорити не про один, а про три ювілеї Брата Адріяна. Цього року минає 50 років, як Брат Адріян вступив до львівського манастиря оо. Василіян, служити Богові й чернечій братії. Цього року в червні минає 45 років, як він виїхав із Галичини до Канади, приїхав до манастиря в Мондері й розпочав свою різнородну й багатющу в плоди працю. А в місяці серпні мине 40 років від зложення Торжественної чернечої професії в мондерській парафіяльній церкві св. ап. Петра й Павла.

Щоб вшанувати нашого тихого заслуженого працівника, зібралася мондерська парафія та гості з сусідних парафій на святковий бенкет, що його дбайливо приготовили членкині місцевого відділу ЛУКЖ. Господинею була досвідчена п-і Ол. Хміляр. Господарем вечора був голова параф. комітету п. Н. Гевко. Він на вступі привітав усіх гостей і Брата Адріяна, а при кінці вечері переказав коротко заслуги Брата Адріяна для парафії та для містечка Мондеру. Відтак промовляв від управи містечка Мондер мейор п. П. Поліщук, який теж дякував Братові за всі його труди для Мондеру та склав від себе та від родини Братові щедрий дар.

З черги промовляли: від імені Народного Дому голова п. Яр. Гаврилюк і від церковного хору о. Ігн. Гаврилюк й оба склали дарунки ювілятові. Окрім того промовляв ще диригент хору п. І. Семенюк, який згадав ще й „дяківські труди" Брата Адріяна й при тому розвеселив гостей жартами з дяківського життя.

Дуже гарну промову сказала голова відділу ЛУКЖ п-і Ем. Жук, що чудово накреслила повне посвяти життя Брата-черця у службі Богові, Церкві, манастиреві та народові. Від Апостольства Молитви й Третього чину ЧСВВ вітав ювілята їх голова п. Ю. Мищій (він сам теж ювілят цього року), який назвав Брата Адріяна „найбільш помічною рукою" так поодиноким особам, як родинам так й товариствам.

Протоігумен оо. Василіян у Канаді, а кол. довголітній ігумен і парох в Мондері о. В. Підскальний ЧСВВ підкреслив особливо піонерські роки праці Брата Адріяна в Мондері, коли треба було творити та розвивати, бо манастир оо. Василіян, був збудований щойно три роки до його приїзду й був ще зовсім незагосподарений. А пізніше Брат Адріян мусів віддатися ще й опіці над новиками та студентами, що принесло йому ще чимало додаткової праці. „Він дбав про Чин і дбав про нас" — сказав о. протоігумен.

В дуже щиро й тепло написаному листі, Едмонтонський Владика Преосв. Кир Ніл жалував, що через інші обов'язки, не може взяти особисто участи в ювілейному торжестві. А дальше писав таке „Сповнюванням євангельських рад і тисячних братніх услуг, ваше ім'я, дорогий Брате Адріяне, стало знаним не лише по парафіях провінції Алберти, але й в онтарійських просторах. Включивши себе в релігійне, церковне й народне життя канадської України, ви здобули собі любов, пошану й признання не лише серед єромонахів, але й єпархіяльних священиків. Безперервних одинадцять років заживав я особистих прислуг у мондерському манастирі, а, як ієрарх, усі остали ваші роки з минулого сорокліття... Предобрий Бог у своїй ласкавості нехай винагородить вас за минуле сорокліття своїми найщедрішими дарами, а на порозі другого сорокліття обдарує вас новими ласками, силами, здоров'ям і здобутками в евангельському винограднику, що його насадив тому 1600 років великий наш Патріярх св. Василій Великий. З 40-річчям вашої чернечої професії найщиріші ювілейні бажання шле — Ніл, Єпископ".

Брат Адріян ЧСВВ

Листа Владики прийняли всі гучними оплесками й відспівали Братові Адріянові „многая літа".

Зворушений до глибини серця, Брат Адріян, склав свою подяку наперід Всемогучому Богові за всі ласки й силу до праці, потім Чинові оо. Василіян (на руки о. протоігумена) за добру підготовку до тих праць, отцям і братам у Чині за щиру братню любов, а вкінці учасникам торжества з Мондеру та околиці, що так численно прибули на той бенкет та щирими словами та дарунками виявили до нього свою прихильність та пошану.

А тому, що тепер, за дозволом настоятелів Чина — він поїде відвідати рідний край, а відтак святі місця в Римі та Люрд, він обіцяв молитися на всіх святих місцях за всіх своїх приятелів та добродіїв.

Від гостей з околиці промовляли ще п. І. Войтас — від парафії Скаро, Стар і Ярослав і п. Ст. Галас від парафії Лішор, які теж склали ювілятові дарунки.

Решту вечора приявні провели на приємній та веселій гутірці та співанні великодних пісень. На всіх лицях видно було усміх та радість і велику прихильність та приязнь до Брата Адріяна. Перед відходом кожний і кожна старалися ще особисто привітати його з ювілеєм та побажати йому щасливої дороги та ще щасливішого повороту до Мондеру, що став для нього другим рідним краєм. І ми теж кажемо: „Щасливої дороги, дороги й Брате Адріяне!"

Щасливого дальшого многоліття й успішної праці на всіх ділянках вашого подвигу!

о. В. В.

Ванкувер, Бр. К.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ П-ВА МИКОЛИ І АННИ БОНЗАЛІВ

Микола і Анна Бонзаль

В неділю, 21 лютого, після Служби Божої в церкві Покрова Пресв. Богородиці в Ванкувер, о. парох Б. Слобода ЧСВВ уділив церковного благословення п-ву Миколі і Анні Бонзаль з приводу 50-річного ювілею їхнього подружжя. Обоє ювіляти приступили до св. Тайн, дякуючи Всемилостивому Богові за одержані ласки та опіку впродовж 50 років подружжя, а одночасно благали Божого благословення й на будуче.

Того вечора, за старанням їхньої одинокої дочки Марії, відбулося святочне прийняття для ювілятів у залі Українського Католицького Центру, на яке прибуло велике число їхньої родини та гостей, щоб повеселитися з ювілятами та пригадати добрі і прикрі часи минулих літ та скласти їм сердечні бажання з нагоди їхнього ювілею. Господарем бенкету був Іван Попович, Бенкет розпочався молитвою, що її проказав о. Б. Слобода ЧСВВ. Після того господар вечірки вніс тоаст в честь ювілятів, а відтак представив гостей за головним столом. Після того він прочитав листи та телеграми з привітами з різних місцевостей ЗДА та Канади. Довголітній приятель ювілятів з Канади, ще з піонерських часів п. Дмитро Бідочка згадував весело перші важкі кроки життя в Канаді наших ювілятів. Свою промову закінчив п. Бідочка многоліттям, що його відспівали всі приявні. О. Б. Слобода склав ювілятам щирі побажання від отців та цілої парафії за їхній жертвенний труд та працю при парафії.

Після промов п-і М. Филипчак вручила ювілятам гарні дарунки від близької родини та від їхньої донечки Марії, яка теж побажала від себе своїм родичам всього найкращого.

При кінці господар бенкету покликав до слова ювілята, який зі сльозами в очах подякував в першу чергу своїй донечці Марії за приготування ювілейної гостини, отцям духовним, родині та гостям за те, що прибули й звеличали їхнє торжество, а Богові дякував за всі ласки та опіку за минулих 50 років подружжого життя.

П-во Богдан і Микола родилися в селі М'якіш новий, пов. Ярослав, Україна. До Канади приїхали в 1925 р. Жили зразу в Вінніпегу, а відтак переїхали до Алберти. До Британської Колюмбії приїхали 1926 р. й осіли в Ванкувер, де відразу включилися в життя парафії. З найближчої родини п. М. Бонзаль має в Канаді стриєчного брата Михайла, який живе в Йорктон, Саск. а п-і Бонзаль рідного брата Олексу Гірного, що живе в Ванкувер.

Щоб зберігти на будуче пам'ять про це таржество та милий вечір, де гості та родина мило забавилася враз із ювілятами серед співу, звуків музики та танців, п. Іван Станько сказав коротку промову й завізвав приявних до збірки на українську пресу. Зі збірки, що він її перевів, передано на „Українські Вісті" 17.65 дол. За жертву щиро дякуємо, а п-ву Бонзаль бажаємо багато милих літ прожиття.

Едмонтон, Алберта

Складаю 3.00 дол. на пресовий фонд „Українських Вістей", які були призначені на панахиду на могилі мойого покійного мужа бл. у. проф. Ю. Буцманюка, в дні 6 червня ц.р.

Ірина **БУЦМАНЮК**

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад дріжджів та всіх додатків до виробу домашнього вина.

Восток, Св. Михайла, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. РОЗАЛІЇ ІВАСЮК

У вівторок, 24 листопада 1970 р., по довгій недузі, частинно паралізована від кількох років, померла в шпиталі „авкзіліярі" в Лемонті бл. п. Розалія Івасюк, проживши 81 років.

Покійна родилася на рідних землях в родині Вартоломея і Франки Прус. До Канади приїхала з батьками, маючи 15 років. Родина заїхала до Ст. Майкел. В кілька років пізніше вона виходить заміж за Івана Івасюка.

Покійна проживала з чоловіком та дітьми в Восток, Алберта, недалеко церкви св. Михайла, що її, враз із її мужем, вони були основниками, а до кінця життя членами. Цю околицю навіть давніше називали „на Івасюках". Тепер прийнято іншу назву „Лаймстовн Лейк"; такою назвою називають теж місцеву галю. З початку родина Івасюків жила недалеко церкви на схід, а опісля залишили на фармі сина Михайла з родиною, а собі купили фарму на південь від церкви. По якомусь часі, з уваги на здоров'я, залишили фарму синові Йосифові, а самі перейшли жити до Лемонту, де сини вибудували їм гарну хату. Та не судилося їм тішитися довго новою хатою, бо незадовго вмирає Іван, муж Розалії, а 24 листопада 1970 р. залишає цей світ і б. п. Розалія.

В навечір'я похорону, 26 листопада в залі Лаймстовн Лейк відправив о. Р. Ганкевич, у заступстві о. пароха Е. Дмитрука парастас, а слідуючого дня в парафіяльній церкві заупокійну св. Літургію та похорон. В часі відправи о. Ганкевич попращав покійну від імені дітей, внуків, родини, сусідів та парафіян та переказав коротко нелегкий життєвий шлях покійної. У смутку супровожали покійну сини Михайло, Павло, Антін та Йосиф зі своїми дружинами та дітьми. В похоронних відправах так в навечір'я похорону, як і в день похорону взяло участь багато осіб з родини покійної та парафіян.

Після похорону відбувся в залі обід. В часі обіду о. Р. Ганкевич подякував усім учасникам похорону за віддання послідної прислуги покійній, за жертви на Служби Божі та за молитви та за поміч у переведенні похоронів й закликав скласти жертви на „Українські Вісті". Зі збірки прийшло 21.78 дол.

В часі похоронів співав дяк Дмитро Гуцул.

За жертву щиро дякуємо, а покійну Розалію нехай земля, на якій вона прожила 65 років і віддала їй свою молодість та силу, прийме на вічний спочинок. Вічна їй пам'ять.

Лемонт, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. МИХАЙЛА ІВАСЮКА

Ще не замовкли сумні дзвони, що супроводили на вічний спочинок покійну Розалію Івасюк — матір та вуйну Анну Івасюк, як знову 20 квітня 1971 р. дзвони звістили сумним гомоном смерть бл. п. Михайла Івасюка, якому вкоротила життя важка, невилічима недуга на 65-ому році життя.

Бл. п. Михайло вродився в Восток, Алберта, де прожив свою нелегку молодість та ділив піонерську долю своїх батьків. Коли доріс до своїх років, одружився з Марією Матвійчук. Зпочатку проживав із дружиною враз із батьками, а згодом, як батьки купили фарму на південь від церкви, де перейшли господарити, він залишився на батьківській фармі.

Бог поблагословив бл. п. Михайла та дружину Марію п'ятьма синами та одною донею. Діти ходили до школи, а притому помагали батькам у праці. В їх гостинному домі доїжджаючі священники знаходили щирий, привітний та гостинний притулок. Теперішній наш Преосв. Владика Ніл, доїжджаючи, як душпастир до церкви св. Михаїла в Восток, пережив у п-ва Івасюків неодну хвилину свого душпастирського життя. У томі домі постигла Преосв. Ніла вістка про іменування його єпископом-помічником Преосв. Василія Ладики. Про те родина Івасюків завжди мило згадувала.

Діти покійного Михайла покінчили в більшости середну школу. Тепер один з них живе при батьках, один помер кілька років тому, а трьох одружених та одружена доня живуть зі своїми родинами.

Покійний Михайло по якомусь часі залишив фарму й купив крамницю в Стар, куди й перейшов жити. По кількох роках покійний продав крамницю й перейшов жити до Лемонту, де враз із дружиною став на працю в місцевому шпиталі. Тут набув він гарну хату й здавалося, що тут буде він спокійно доживати свого віку. Одначе тут вкрадається в його тіло важка, зпочатку скрита недуга, яка й перервала нитку життя бл. п. Михайла.

Смерть покійного була важким ударом не лише для дружини покійного та його дітей, але й для багатьох його друзів. Найкращим доказом, що покійний втішався великою симпатією в багатьох, свідчить дуже велике число приятелів та знайомих, що прибуло на похоронні відправи. В час похорону церква була вщерть заповнена. Похоронні обряди відслужив о. Р. Ганкевич, в заступстві о. пароха.

В часі Служби Божої він теплими словами попращав покійного від імені дружини, дітей, друзів, парафіян та сусідів та підчеркнув його гарні прикмети: гостинности, привітности та готовости допомоги, чим покійний з'єднував собі багато приятелів. О. Ганкевич висловив теж співчуття від імені о. пароха, який по приїзді до Канади мав першу Службу Божу в Алерті — в Лемонті, де стрінувся з родиною бл. п. Михайла, першою українською в Канаді й досьогодні мило згадує покійного Михайла та його гостинний дім.

Покійний Михайло був через якийсь час старшим братом в церкві та членом церковної управи. Тлінні осстанки покійного зложено на цвинтарі в Лемонт, де похоронений його найстарший син Теодор. Покійного оплакують дружина Марія, сини Кароль, Моррис, Володимир, Ролланд та дочка Іванна, зам. Ґруцлер, 14 внуків та трьох братів: Павло, Антін та Йосиф.

Після похорону в залі під церквою відбувся поминальний обід, в часі якого о. Р. Ганкевич, в імені опечаленої родини, подякував усім за участь в похороні, за жертви на Служби Божі, молитви та поміч в переведенні похорону й закликав до збірки на „Українські Вісті". Зі збірки прийшло 26.16 дол.

За жертву щиро дякуємо а покійному Михайлові вічна пам'ять.

В часі похоронних відправ співав дяк Дмитро Гуцул, а похороном завідувало похоронне заведення Меморіял Чапел з Едмонтону.

Спи, дорогий мужу, тату, дідуню і друже вічним сном. Нехай земля, в якій ти спочив, буде тобі пером. Вічна тобі пам'ять.

Приятель

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

ЧИ ЩЕ Й ДОСІ Є ЗАБОБОНИ?

В. ГАВРИШ

Ми часто хвалимося, що живемо в поступових часах, що ми позбулися усяких заборонів та повір'їв та що ми тверезо думаючі люде 20-го сторіччя. А тимчасом щодня читаємо в газеті різні „гороскопи", по багатьох каварнях ще ворожать із чайних чашок, а в багатьох містах ще й досі можна побачити „крайових ворожок".

Чи це не забобони? Думаю, що так. Хоч назагал ми в то не віримо, але таки завжди нас до того манить, щоб почути щось такого, що для нас було би приємне.

Та окрім вищезгаданих забобонів є ще й інакші. Такі, що люде ними користуються, щоб комусь щось зробити: добре або зле. Переважно люде радше роблять своїм ближнім зле. Того роду забобонів було чимало в нас у краю. Деякі з них привезли наші люде до Канади й часом ними користувалися. Про один випадок зі старокрайовим забобоном хочу розказати. Очевидно, що я подаю лише перші імена, бо не хочу

(продовження на стор. 7.)

Медов Лейк, Саск.

ЗОЛОТИЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖЖЯ

п-во Михайло Наталія Балич

В неділю, 28-го лютого, ц.р., понад сто приятелів і рідні зїхалися до Медов Лейк, щоб вшанувати Михаїла і Наталію Балич в 50-літний день їхнього подружжя.

Службу Божу в греко-католицькій церкві відправив о. Б. Бачинський, з Норт Бетелфорд.

Прийняття для ювілятів відбулося в залі „Сивик Сентер", де був приготований обід. На свято ювілятів приїхали всі діти, 4 сини і одна дочка, з родинами. Найбільше далеких гостей прибуло з Алберти, де Баличі зупинилися коли прибули до Канади в 1924-їм році.

По обіді, програмою провів найстарший син, Мирон, з Реджайни. Він і Іван Німеровський оповіли життєву історію ювілятів.

Михаїл Балич і Наталія Пилипчук одружилися в рідним селі, Ляшки Королівські — тепер Заставне — на схід від Львова. Через три роки Михаїл, котрий мав столярське вишколення, займався будовою возів.

В році 1924-ім, Баличі, з першим сином, виїхали до Канади, і зупинилися в Алберті коло містечка Роял Парк, на схід від дмонтону. Там довго не були; поїхали до Кіченер, Онт., але і там довго не були. Приїхали до Саскачевану 1926-го року, і оселилися коло містечка Карпентер, недалеко Саскатуну. Там їх запала велика депресія, і вони перенеслися на нові землі коло Медов Лейк, в місцевості Морін Крік де прожили довгі літа, і де виховували дітей.

До ювілятів промовляв також о. Б. Бачинський; він дав признання їм за їхню працю в малій парафії, згадуючи, що найбільше праці, підчас будови церкви, доложив Михаїл Балич.

Від тих котрі немогли прибути прийшли листи, телеграми, телефони і дарунки. Телеграми і листи прибули від провінційних і федеральних урядовців, включно від П. Трюдо. Були дарунки також від місцевих приятелів і від дітей.

Присутні приступили, по черзі, до головного стола щоб повінчувати ювілятам, і побажати їм многих літ прожити.

Ювіляти і гості побачили і почули програму на сцені, котра склалася з 14 точок співу, музики, танків і деклямацій. Цю програму приготовили їхні діти і внуки.

Ювілята і гості також побачили фільму котру приготовили син Александер і його жінка, Парася, з Норт Бетелфорд. Фільма змалювала вибрані сцени з життя ювілятів, як весілля дітей, працю на фармах в Морін Крік, і таке подібне.

По фільмі, всі гості були запрошені загостити до дому ювілятів щоб погостити з ними.

З нагоди ювілею п-во Балич передали на „Українські Вісті" 5.00 дол. За жертву щиро дякуємо, а п-ву Балич бажаємо ще много милих літ прожити.

Вікторія, Бр. К.

80-РІЧЧЯ УРОДИН П-І В. КОЗАЧЕНКО

Членкині відділу ЛУКЖ в Вікторії відбули приємну товариську зустріч, якою відзначили 80-річчя уродин нашої найстаршої членкині пані Василини Козаченко. То, будь, що-будь, не буденна подія, бо небагато наших українських поселенців у Канаді має щастя такі роковини святкувати.

Прийняття відбулося в домі п-і Козаченко й було для неї справжньою несподіванкою. В неділю, після Служби Божої, одна з членкинь відділу ЛУКЖ запросила ювілятку до себе на обід, не згадуючи зовсім про її уродини. Після обіду п-і Козаченко вернулася до дому. Пригадала собі, що то якраз день її уродин, а вона сама. Й стало їй дуже сумно на душі. Немає вже між живими її чоловіка, з яким вона переживала всі родинні події, не відвідують її ні діти ні внуки.

Не загляне теж і ніхто зі знайомих. З такими сумними думками йшла п-і Козаченко до своєї хати. Пів години після її повороту до дому, відкрилися двері й до хати увійшло кілька гуртів жінок, застелили столи, заставили їх усякими присмакмаи, квітами й дарунками. Наша ювілятка змішашався й сама не знала, що їй робити, бо не сподівалася такого „наїзду" на свою хату. Була зворушена до слів. Вона не святкувала своїх уродин сама. В її хаті були 24 пані, її діти та внуки. Всі пам'ятали про неї. За смачною перекускою та добірними напитками розв'язалася мила розмова. П-і Козаченко має знамениту пам'ять й оповідала цікаво про деякі події зі свого родинного життя.

Вона приїхала до Канади в травні 1911 р. із села Серафимці, пов. Городенка. В рік пізніше вона одружилася з Николою Козаченком й обоє поселилися в Форт Вілліям, Онт. Тут прийшли на світ її діти, з яких п'ятеро залишилося при житті: Ольга, Силвія, Лавра, Мирослав і Едвард. На початку життя для п-ва Козаченків, як для всіх наших поселенців, було досить важке. Брак праці в Форт Вілліям вигнав п. Козаченка із дому шукати по просторій Канаді за працею, а п-і Козаченко залишилася в дома сама з дрібними дітьми. Працьовитість, витревалість, підприємчивість і віра в майбутнє поставили їх обоїх відносно скоро на ноги. Перш усього вони збудували собі власну хату, а відтак купили собі харчову крамницю, яку протягом довгих років розбудували в гарне підприємство.

Василина Козаченко

Через цілий час свого побуту в Форт Вілліям обоє п-во Козаченки були діяльними членами тов. „Просвіта" та української католицької парафії.

В 1946 р. вони перебралися на постійне до Вікторії, де їх родина розрослася до 26 кнуків та 26 правнуків. Теж у Вікторії включилися в церковно-громадське життя й багато причинилися до зорганізування місцевої парафії св. Миколая та набуття власної церкви. П-і Козаченко ще й досі є діяльною членкинею відділу ЛУКЖ в Вікторії.

Хай ця згадка про 80-і роковини уродин буде висловом глибокої пошани і признання за працю нашої ювілятки в нашій парафії в Вікторії.

З. Мельник

П.С. З нагоди уродин п-і Козаченко переслано на пресовий фонд „Українських Вістей" 15.00 дол. За жертву щиро дякуємо, а п-і Козаченко бажаємо ще багато милих літ прожити.